

B. N. II, 117.

h. 26, 14.

X 187 6135

BENE VORTAT!

II R
1904

DISPUTATIO INAUGURALIS
DE
COLLECTIS
ET
CONTRIBUTIONI-
BUS IMPERII AC PRO-
VINCIARUM,

Vulgò

Reichs- und Land-Steuren/

QUAM

Annunte Divino Numine,

Decreto & autoritate Amplissimi Jctorum Ordinis,

SUB PRÆSIDIO

Nobilissimi, Amplissimi & Consultissimi VIRI,

DN. FRIDERICI GERDESII,

Jurispr. Doct. Cod. & Pandect. Prof. Ordin. Consistor.

Reg. Adfessoris Gravissimi, Facultatis suæ Decani Spectabilis,

Dn. Fautoris & Amici plurimum colendi,

Pro summis in utroque Jure privilegiis & Hono-
ribus Doctoralibus impetrandis,

publico Examine submittit

Philipp Heinrich Katese / Lubecensis,

loco & horis consuetis, ad diem IV. Mensis Maji.

GRYPHISWALDIÆ, Typis Matth. Doischeri, 1681.

PRÆLOQUIUM.

Citè apud Curtium Darius, non speciosa dictu, sed usu necessaria sequenda monet, quippe quotidiana, necessaria & in publicum profutura plenius omninò, hujus in Remp. redundantis utilitatis causa, observari merentur, *l. 25. §. 2. ff. de liber. legat. l. 9. in fin. ff. de precar. ne ceu notabiliter accidentia pro neglectis habeantur, l. 15. §. 26. ff. de injur. vel neglecta publicè privatimque officiant. Quæ verò magis frequentior, utilior, vel usu necessaria, imò antiquior sit contributionis materia, vix liquet, utpote quæ simul cum imperiis nata eximiam in otio pariter ac bello utilitatem ab omni ævo exeruit, quando pacis semper extitit ornamentum, sed belli subsidium, observante Cicerone pro lege Manil. Unde prudentissimè Senatus Romanus Neronem cuncta vectigalia abrogaturum edocuit, dissolutionem Imperii futuram, si fructus, veluti Reipubl. sustentacula, nervi ac spiritus diminuerentur, Tacit. lib. 14. Annal. & lib. 4. Histor. Plinius in Panegyri. Trajani pag. 32. Ex adverso cæteri Orbis Romani Imperatores varia contributionum genera etsi modum quandoque excedentia introduxerunt, veluti superinductum, *l. 1. C. de superind. Aurum coronari-**

narium, *l. i. C. de aur. Coron.* Auriargenteum pulchro nomine foedisimum, *Nicephor. lib. 16. Hist. Eccles. c. 40.* Centesimas, Quadragesimas, Quinquagesimas, *Tacit. 13. Annal.* & Vicesimas hereditatum, *l. fin. c. de Edict. Div. Hadrian. toll.* Imò de variis pensitationum, tributi, Censuum, Collectæ, Gabbellæ, ejusq; affinium nominibus & generibus fusè propterea agunt *Chassaneus in Consuet. Burgund. des justices rubr. 1. §. 4. in verb. indire imposer. v. adverte itaque. f. 114. & seq. Ludovic. Molina de Tribut. Diss. 601. & 602.* earumque originem ab antiquissimo tempore repetunt *Choppin. de Domino lib. 1. tit. 1. n. 4. & 5. Bodin. lib. 1. c. 10.* Nec non pagina sacra illas antiquitus in signum subjectionis, urgente eas sive publica necessitate, sive utilitate, solutas agnoscit & adhuc solvendas imperat, *Matth. c. 17. v. 25. Luc. c. 4. v. 12. & cap. 21. v. 22. Roman. c. 13. v. 6. & 1. Pet. 2. v. 13.* Quare dum ea est hujus materiæ necessitas, ea utilitas, ejusque ab omni seculo observantia, nec minus hodie illa augustiora sæpè Judicum subsellia occupat, imò quotidie in cujusvis privati ædibus iniquo ut plurimum judicio vendilatur, hanc præ cæteris in Discursum Inauguralem seligere, de ejusque causis, occasionibus & modis strictâ brevitate disquirere lubido est. Tu, alme DEUS, adesto labori, sed Tu, candidè Lector, fave conatui!

THESIS I.

THESIS I.

DE Collectis Imperii atque Provinciarum præsentem Discursum inauguralem adornaturus ad exemplum veterum Jurisconsultorum in *l. 1. ff. de J. & J. l. 1. §. 1. ff. de pact. l. 3. ff. de instit. act. l. 2. ff. si certum pet. l. 2. ff. de except. nominis notationem præmitto, cum, monente Ulpiano in *l. 1. §. 11. ff. de vent. inspici.* etiam illorum, quæ manifesta sunt, interpretatio non negligenda veniat.*

II.

Dicitur Collecta probatis Authoribus à colligendo, *Lucan. de fisco ejusq. privil. part. 3. n. 1. Excell. Dn. Sinold. Schus v. 2. Jur. publ. disp. 11. tb. 3. lit. a.* & denotat pecuniam à subditis exactam ac contributam, juxta *Auth. Friderici Imperat. quæ Codici Justiniano inserta est, & incipit, Item nulla. sub tit. C. de Episc. & Cleric.* Olim collecta dicta fuit collatio illa, quæ à convivis in cœnam, vel prandium collata est, sive ea pecuniaria, sive penuaria fuit, sicuti ex *Turnebo 3. Adversar. 26.* eleganter, pro more suo, ostendit *Magnif. B. Dn. Mevius Disput. de Contribut. tb. 6. lit. a.* Unde Collectarii, qui in Jure Coactores pecuniarum, seu collectarum dicuntur, *l. penult. & ibi Gothofr. C. si certum pet.* Collatores verò, qui conferunt, aliàs Tributarii, *Nov. 128.* Per priores olim Argentarii cogebant pecunias, *Cujacius 10. Observ. 14.* Quo sensu hodiè possunt sumi Ministri, seu exactores, qui mandato Superiorum collectas exigunt, de quibus *tot. tit. est in C. de Exact. trib. lib. 10.* Collectæ aliàs dici solent intributiones, *l. penult. ff. de Veteran. l. 22. §. fin. ff. ad municip.* Quod vocabulum alii à tribu, quia olim à Populo Romano per tribus exigebantur tributa, *Tbolos. 3. Syntagm. Jur. univ. c. 4. num. 7.* Alii à tributo, vel ex

eo, quod militibus tribuitur, *l. ager. §. Stipendium. ff. de V. S.* dictum putant. Dicuntur etiam publicæ functiones, *l. 6. C. de Vectig. Nov. 17. §. 6.* Pensitationes publicæ, *t. t. C. si propter publ. pensit. vendit.*

III.

Origo collectarum, seu contributionum sine omni dubio est ex Jure Gentium. Postquam enim ex hoc bella orta, Regna condita & dominia distincta essent, *l. ex hoc jure §. ff. de J. & J.* usu & necessitate exsurgente collectæ & munera initium habuerunt, *Ægid. Thomat. in tract. de Collectis §. exactio. num. 1. Petr. Heigius part. 1. quest. 17. num. 2.* tanquam nervi & ornamenta belli, pacis & Reipubl. *l. 1. §. in causa. ff. de quest. Gail. lib. 2. Observ. 52. num. 9.* Estque illarum summa ratio habenda, cum alioquin impossibile sit, sine iis Rempubl. conservari posse, dicente sacratissimo Imperat. in *Novell. Constit. 149.* Neque enim quies gentium sine armis, nec arma sine stipendiis, nec stipendia sine tributis haberi queunt. *Tacit. lib. 4. Histor.* Et ut corpus sine alimentis, ita Respubl. sine sumtibus & pecuniâ consistere non potest. Nec unquam Reipubl. bona tam splendida sunt, ut quibusvis necessitatibus sufficere possint. Neque aliter eam conservare licet, nisi præstationes importentur in publicum, ex quibus & militares nutriuntur copiæ, ut resistatur hostibus ac per agros & urbes agantur excubiæ: perfruuntur item reliqui ordines attributis sibi salariis: reparantur quoque muri & urbes: denique omnia alia proveniunt, quæ communem subditorum utilitatem concernunt, facente iterum Justiniano in *Novell. 161. de provin. Præsid.* Accedit, quod subditi nullâ re magis de honore Magistratus admoneri queant, atque Superiores agnoscere

scere discant, quàm moderatarum contributionum solutione. Unde hanc inter certissimas subjectionis notas refert *Bald. in l. 3. C. de nat. lib.* quod tamen ad omnem pecuniæ solutionem trahere absurdum est, cum & citra subjectionem ex pacto, vel protectionis causâ census solvi possit, *H. Hartm. lib. 2. tit. 52. Obs. 23. Bruning. de var. univers. spec. Concl. 37.* Imò ex obligatione naturali obstricti sunt cives & subditi ad exsolutiones collectarum. Nam sicuti illi, penes quem est imperium, convenit civi, seu subdito providere, ut in societate civili beatè vivat, ita vicissim civis obstrictus est patrimonio suo & operâ Rempubl. adjuvare, *Don. 12. c. 4. Molin. de Just. & Jur.* Neque quod Patriæ debetur, declinare licet, *l. 55. C. de decur.* cui primum & præcipuum naturali jure præstandum officium, *l. 2. ff. de J. & J.* eamque vitans impius est. *l. unic. C. si curial. relict. civit. jus hab.*

IV.

Sunt autem Collectæ onera, quæ personis pro rebus imponuntur, *Dyn. Cons. 55. n. 3. Bart. in l. rescripto. §. sciendum de munerib. & honor. Berojus Cons. 150. num. 12. vol. 3.* Et non res, sed personas ipsas afficiunt & obligant. *Dyn. & Bart. allegat. loc.* Vincunt ergò Collectæ rem ipsam, & collectas indicens in rebus ipsis jurisdictionem exercet, unde etiam ab *Ægid. Thomat. d. tract. de collect. cap. 4. num. 19.* definiuntur, quòd sint fructus jurisdictionis. Quò pertinet, quod *Baldus in l. propter hominem. num. 3. C. qui bonis cedere poss.* scribit: Collectas naturaliter, h. e. re ipsa, & effectu ipso onera esse rerum, item, Collectas materialiter esse onera rerum & patrimoniorum, *Natta Cons. 149. num. 4. Joan. Cephal. Cons. 636. num. 60. lib. 5. Thomat. de Collect. in pr. num. 8.* Et ejusmodi

modi collectæ, vel præstationes salutem Reipublicæ con-
cernentes, dicuntur etiam munera.

V.

Dicitur munus in Jure tribus modis, uno donum,
altero onus, tertio officium, *l. munus. 18. ff. de V. S.* hic
in altero significato potissimum accipitur pro onere,
quod necessario subimus lege, more, imperiove ejus,
qui jubendi potestatem habet, *l. munus. 214. ff. d. V. S.*
eoque sensu de collectis merito effertur. *arg. l. 1. ff. de*
muner. & honor. l. 229. §. 3. ff. de V. S. l. 1. ff. ad Municip.
& eorum, quæ tradit Gædd. ad l. 18. de V. S. n. 19.

VI.

Munera autem Civilia sunt triplicia: Alia Perso-
nalia, alia Patrimonialia, alia mixta. *l. 1. l. fin. §. 1. ff. de*
muneribus & honoribus.

VII.

Personalia dicuntur, quæ solùm personis impo-
nuntur absque patrimonii consideratione, & quæ cum
corporis labore & sollicitudine animi, ac vigilantia
principaliter existunt, *l. 1. §. illud. ff. de muner. & ho-*
norib. Suntque vel publica, quæ in administranda Re-
publ. cum sumtu sine titulo dignitatis subeuntur, h. e.
quæ quidem ad publicam causam principaliter & di-
rectò spectant, unde publica munera propriè dicuntur,
l. 15. ff. de recept. qui arbitr. l. 14. §. ff. de munerib. &
honor. sed tamen absque dignitate sunt, à quibus diffe-
runt honores, qui sunt munera Reipubl. publica cum
titulo dignitatis, *d. l. 14. §. eod.* qualia sunt Magistra-
tuum officia &c. vel privata, quæ ad privatos, vel
causam privatam pertinent, ut tutela & cura, Advoca-
tura &c. *l. fin. §. 1. eod. vid. Gædd. ad d. l. 18. de V. S. n. 19.*
licet alicubi publica munera dicantur, *pr. Inst. de excusat.*

tut.

tut. ideo, quod horum constitutio ad curam publicam
pertineat, l. 2. §. 2. ff. qui petant. tutor.

VIII.

Patrimonialia seu Realia sunt, quæ sumtibus patri-
monii & damnis administrantis expediuntur, & quæ ob
res & patrimonium indicuntur, seu, quæ patrimonio
ipsi imponi solent, unde & patrimonii onera vocantur,
ut sunt collectæ & contributiones, d. l. fin. §. patrimoni-
um. 11. d. l. 1. §. 1. & 3. eod. in quibus quantitas impositio-
nis respicit rem directò & ejus æstimationem, sed obli-
gatio & vinculum solvendi respicit personam. Ern. Cotbm.
vol. 1. conf. 11.

IX.

Mixta, quæ partim animi sollicitudinem, partim
sumtus patrimonii exigunt, vel quæ personæ imponun-
tur & in labore personæ consistunt, sed propter rem &
personam imponuntur, ut operæ rusticorum, Germanis
Frohn-Dienste dictæ, d. l. fin. §. 26. & 27.

X.

Munera verò Patrimonialia rursus in triplici sunt
differentia, vel enim indicuntur (1.) de eo, quod per-
cipitur ex re, veluti si certa portio fructuum ex fructi-
bus rei præstatur, l. 9. C. de susc. præpos. & arcar. vel
(2.) imponuntur rebus & personis possidentium, ita ut
certam pecuniam ratione illarum certis temporibus
solvant. Cujusmodi onera in specie solent dici tribu-
ta, l. 4. §. 2. ff. de censib. tot. tit. C. de annon. & tribut. &
contributiones, l. 1. C. de apoch. publ. l. ult. §. 22. l. 6. §. 4.
de Munerib. Quò etiam spectat collecta, quæ ratione
esculentorum & potulentorum solvitur, Mind. de man-
dat. item ratione animalium, l. ult. C. de immunit. nem.
conced. vel (3.) indicuntur ita, ut usus rei nostræ sit ad

oliv.

B

Reipubl.

Reipubl. commodum concedendus, l. 18. §. 21. ff. de munerib. & honor. t. t. de curs. publ. & ang. & parang. l. ult. C. de nav. non exc. l. 7. C. de SS. eccles. l. 7. C. de oper. publ. l. un. C. de tractor. & stativ. l. 11. de vacat. Quò etiam pertinet munus militem hospitem recipiendi, quia tantum consistit de Jure Romano in nuda receptione militis, l. 3. §. 14. l. ult. §. 29. & 30. ff. de munerib. & honorib. l. 11. ff. de vacat. & excus. mun. l. 5. C. de metat. & epidemet. t. t. C. de salga. hospit. non prest. Quæ indictiones partim imponuntur possessoribus, sive municipes sunt, sive non, partim possessoribus, sed non aliter, quàm municipibus & incolis, l. rescripto. §. fin. ff. de munerib. & honor. qui ideò municipes appellantur, & in civitatem recepti, ut munera nobiscum faciant, l. 1. in pr. ff. ad municip. l. munus. 18. ff. de V. S.

XI.

Quando autem necessitas Reipubl., quam cives patrimonio suo sublevare tenentur, alia est perpetua, alia repentina, ideò quædam munera patrimonialia imponuntur ob perpetuam Reipubl. necessitatem, ut iis status publicus semper conservetur, & dicuntur ordinaria, l. un. C. de vacat. publ. mun. l. un. C. de privat. corp. ideò, quod per modum quendam ordinarium & consuetum singulis annis imponantur, quod fit, quando lege publicâ, vel authoritate Principis, aut alterius Magistratus summi secundum ordinariam collectandi rationem, nach den ordentlichen / in denen Catastris befindlichen Steuer-Anschlägen / omnibus & singulis in territorio bona possidentibus publicis literis illa indicuntur, unde certam formam habere dicuntur in l. 2. C. de munerib. & honor. & ibi Bart. Quædam præter ista ordinaria ex necessitate ob repentinis casus ex improviso

viso à Magistratu indici solent, & dicuntur extraordinaria, *l. 8. §. 3. ff. de vacat. & excus. mun. l. un. C. de superind. Mindan. de mand. lib. 2. cap. 45. num. 4. §. Wiewol nun 26. X. A. de anno 1570.* Quæ singulis annis non recur-
runt, nec uniformiter solvuntur, sed usu demum ac ne-
cessitate urgente exiguntur, atque pro circumstantia-
rum varietate variam præstationem, modò majorem,
modò minorem admittunt, *Rosenthal de feud. c. 5. con-
clus. 73. num. 6. Joseph. Ludovic. decis. 43. n. 9. Jul. Ferret.
de Gabell. num. 475. & 478. Gail. lib. 2. observ. 52. num. 9.
& 10.* Eaque sunt aut imperialia, quò referuntur *Reichs-
Steur / oder des Heil. Reichs Anlagen und Türcken Hülfs-
fe /* quæ in subsidium contra Turcam, & ob alias Impe-
rii necessitates imponuntur. Aut provincialia, quò
pertinent *Land-Steur /* quæ in utilitatem particularis
provinciae indicuntur, *Matth. Stephan. lib. 2. de jurisd.
part. 1. c. 1. membr. 1. num. 112.* Alia Circularia, quæ à Du-
cibus & adjunctis Circularibus negotiorum circularium
expediendorum causa, vel aliâ necessitate efflagitante
cum consensu reliquorum membrorum circularium om-
nibus de circulis ordinibus imponuntur, *X. A. zu Aug-
spurg de anno 1555. §. und damit die Obersten. X. A. de an-
no 1582. §. neben und über.* Quæ tamen aliquando ordi-
naria fieri possunt, si de voluntate imponentium constet,
ordinaria fieri voluisse, & proprietates ordinariorum
munerum, nimir. (1.) ut lege vel consuetudine constitu-
ta sint, & (2.) uniformem & annuam præstationem ha-
beant, concurrant. *Rosentb. num. 7. d. l.*

XII.

Imponuntur collectæ ab eo, qui supremam in
Republ. potestatem habet, *l. munus. 214. ff. de V. S.*
Et quamvis multi illarum impositionem jurisdictionis

esse existiment, eò quod ejus fundamentum censeatur, *Natta cons. 636. n. 78. Cotbm. cons. 11. n. 43. vol. 1. Thomat. d. tract. de collect. §. subjiciunt. n. 19. Petr. Frider. Mind. lib. 2. de mand. cap. 45. n. 9.* eamque opinionem communem esse referat *Wesenb. cons. 27. n. 20. & cons. 45. num. 3. & seqq.* Attamen, cum concessa jurisdictione omnimoda non simul collectandi jura aliaque Regalia concessa intelligi possint, neque hæc cum jurisdictione aliquid commune habeant, nec sub ea tanquam genere contineantur, ut idem *Wesenb. d. cons. 45. n. 21. & 37. & cons. 27. n. 21. item cons. 32. num. 4.* fatetur, ideò his calculum addere non possumus, ut non dissiteamur, exactionem collectarum arguere jurisdictionem, *Alex. cons. 35. n. 4. v. 4.* eamque harum fundamentum esse, *Tib. Decian. respons. 41. n. 41. v. 2.* Multò minus facimus cum illis, qui mero mixtoque imperio jus collectandi ascribunt, *Fichard. cons. 20. n. 8. 9.* quorum opinionem anno 1562. die 10. Martii in Camera imperiali reprobata esse testatur *Kloß de contribut. th. 8. lit. B.* Sed potius Regalibus Fiscus collectas annumeramus, earumque impositionem superioris domini & sublimioris eminentiæ *τεκμήριον* esse statuimus, *Knichen de sublim. & reg. territ. jur. cap. 3. n. 209. Dd. in c. unico, qua sunt regal. in usib. feud. weil sie gehören zu Kayserslicher sonderer Hoheit und Reservaten,* ut dicitur in *Constitut. Ratisbon. An. 1576. §. Dadurch denn. junct. §. seq.* Hinc novas sine consensu Principis instituens tenetur *L. Julia de ambitu, l. un. §. item is. ff. ad L. Jul. Ambitus.* Exigens, seu exercens *L. Julia de vi publica, l. fin. ff. ad L. Jul. de vi publ.* Imò etiam *L. Julia Majestatis*, quia pro magistratu potestateque aliquid sciens dolo malo gerit, *l. 3. in fin. ad L. Jul. majest.* Quod ipse Imperator indicat *in d. §. Dadurch denn nicht allein*

allein. 117. ubi insolitorum vectigalium institutionem
vergere dicit in contemptum & diminutionem so wol der
Käyserl. Hoheit und Reservaten, als auch der Chur-Für-
sten Reputation. Electores autem nominat, quoniam
sine illorum consensu nec ipsi Imperatori fas est novas
imponere, sicuti infra dicetur, *Mynsing. cent. 5. obs. 31.*
Heig. quast. 18. num. 7. part. 1. Et hanc sententiam magis
receptam esse testatur *Rosenthal de feud. cap. 5. conclus.*
74. Schurff. cent. 1. cons. 59. num. 26. Wesenb. cons. 32. n. 20.
Et cons. 45. num. 8. Heig. quast. 17. num. 45. Quia Regalia
seu jura majestatis nihil aliud sunt, quàm ipsa superiori-
tas, seu partes ejus aut signa. Quicquid igitur ratione
superioritatis competit, competit ratione Regalium, &
per consequens Majestatis, quia subjectio indicat maje-
statem tanquam suum correlatum, *Matth. Steph. de juris-*
dict. cap. 1. memb. 1. num. 115.

XIII.

Utut autem Impositio Collectarum admodum
vetusta est, adeò ut etiam Plato pecuniæ publicæ per
tributa collectæ mentionem faciat *in lib. de ll. 10.* &
Servium Tullium Sanctorem Legum Romanarum pri-
mum omnium censum, die Reichs-Steur / ordinasse
ac instituisse notet *Cornel. Nepos de Vir. illustrib. cap. 7.*
qui tunc temporis per orbem terrarum incognitus fuit,
ejusque vestigia quoque in historia Veteris Testamen-
ti extent, ubi refertur, Menahem Regem Israelis, quò
haberet, quod Regi Assyriorum daret, ab unoquoque
divitum quinquaginta argenti siclos exegisse, *lib. 2. Reg.*
cap. 15. vers. 20. & Imperatorem Octavium Augustum
sub Nativitatem Salvatoris nostri per Quirinium, Se-
natorem Romanum, facultates omnium, tanquam ter-
rarum Dominum censere jussisse, *Joseph. antiquit. Ju-*

daic. lib. 18. cap. 1. sub init. Eumque etiam primùm il-
las circa Rhenum eum in finem introduxisse, quò miles
Romanus in Civitatibus oritimis, den Frontier-Städten/
citra incommodum & sumtus, vel dispendia Senatus
conservari & ali posset, ut *Sveton. notat. in Augusto*: Non
tamen adeò frequens Collectarum usus fuit, ut nostrâ
ætate, diversa quoque ratio & mos in iis colligendis,
& Imperatoribus præsentandis observata est. Post-
quam enim à Carolo Magno, post occupatum Romæ
dominium & Italiæ Regnum, inde Imperator Roma-
nus ipse Francus, atque ideò Germanus Imperium Ro-
manum in Germaniam transtulit, alius censendi mo-
dus obtinuit, qui tamen non semper idem mansit, sed
pro temporis & casuum obvenientium varietate ipse
varius factus est. Quantum ex Recessibus Comitio-
rum typis excusis colligi licet, Anno 1495. sub Maxi-
miliano primo quodammodò die gemeine Reichs-Hülffe
initium habuisse, & Collectarum exactiones per Paro-
chos, & nonnullos sibi adjunctos Deputatos ex Paro-
chiis factas, & Imperatori traditas esse, apparet. S. die
Einnahme solcher Auflegung soll allenthalben durch die
Pfarrherren geschehen &c. d. X. U. von dem gemeinen
Pfenning zu Wormbs / quo potissimùm Collectarum
originem invaluisse, communius à Juris publici Dd. tra-
ditur. Anno 1500. alius modus subveniendi Impera-
tori constitutus est, ubi in genere der Ritterschafft
halber im Reiche sancitum, daß sie nach ihrem Vermö-
gen auch etwas thun solten / und daß in einem jeglichen
Stifte / Pfarr = Kirche / oder Kloster eine Kisten gesetzt /
darin das Geld / so mit freyem Willen gegeben / geworffen /
verwahret / und jährlich des Reichs Rath gelieffert werde.
ibi, wie Truben in Pfarr und Kloster gesetzt werden sollen.
Anno

Anno 1512. in der Reichs-Hülffe contra Land-Friedebre-
cher idem habetur, quòd Nobilitas in genere sich auch
gutwillig erzeigen / und ihre Unterthanen / oder Hindersaf-
sen in solchen Anschlag ziehen / einbringen / und dreyen aus
der Ritterschafft jedes Landes die Einnahme befehlen / ut
per ipsos ea custodiatur & ad usus militares postmodum
exponatur, §. nachdem uns und dem &c. 27. & §. die von
der Ritterschafft 36. Anno 1518. iterum alius, & quidem
arctior modus inventus. §. vornemlich &c. Anno 1542.
præscribitur alius modus, & alia ratio colligendi à sub-
ditis, des gemeinen Pfennigs halber / ubi in specie No-
bilitati Franconia, Suevia & Rheni permissu Imperato-
ris & Statuum indulgetur eine eigene Truhen / quæ voca-
tur Ritter-Truhen / und Einnahmer zu verordnen / §. 75.
76. 85. & 95. Quod etiam in sequentibus Comitibus
Anno 1544. sancitum reperitur. Verum quando com-
munia auxilia Imperatori imprimis Anno 1566. & 1576.
decreta sunt, & postmodum Nobiles dictarum trium
Provinciarum suas arcas seu Ritter-Truhen ita institu-
erunt & in usum deduxerunt, Imperatores in eo acquie-
verunt, & iis tanquam certis mediis & subsidiis usque ad
hoc tempus inhæserunt, illaque summa, quæ hujus gra-
tiâ in matricula taxata, à Principibus & Statibus in casu
necessitatis præstanda mansit, *Arumæus de Comitibus cap. 8.
num. 38. & 46. Klock de Contrib. cap. 1. num. 191.*

XIV.

Quando autem indubium est, quòd Collecta-
rum impositio ad jura Majestatis & Superioritatis perti-
neat, consequens est, jus collectandi neminem habe-
re, nisi qui vel majestatem vel sublimem jurisdic-
tionem, quæ vulgò Lands-Obriegkeit dicitur, habet, vel ex
Maje-

Majestatis concessione, aut præscriptione jus illud sibi
acquisivit, *Andr. Knichen. de jur. territ. & sublim. potest.*
cap. 3. num. 209. & 220. Matth. Steph. l. 2. de Jurisd. cap. 3.
num. 115. & cap. 7. num. 453. & seqq. Rosenthal de feud. c. 5.
concl. 74. Regulariter enim jus collectandi unicè ad Ma-
jestatem & ordinariam superioritatis jurisdictionem re-
fertur, *Surd. conf. 275. num. 11.* eò quod collectæ sint su-
perioris, seu sublimioris domini & eminentiæ symbola,
l. nulli. C. de Episc. & Cler. c. 2. de censib. Gail. l. 1. obs. 21.
num. 9. Petr. Greg. Tholos. de Republ. lib. 9. c. 1. num. 11. vers.
non negatur. Unde ipse Servator *Matth. c. 22.* è num-
mo, qui census nomine pendebatur, Pharisæis domini-
um ostendit, & rectè, quippe Imperatoris ad arbitrium
disponitur omne tributum, *Guntb. lib. 4.* utque ob id
collectarum exactio subjectionem evincit, quia non nisi
subditi ordinariè collectantur, *l. rescripto. §. fin. ff. de mu-*
nerib. & honor. l. 2. ubi Luc. de Penn. num. 1. C. in quibus
caus. Colon. lib. 11. imò propterea Apostolus *Roman. 13.*
Estote, inquit, subditi, non solum propter iram, sed et-
iam propter conscientiam: Ideò enim & tributa præ-
statis, quod scitè in hanc faciem exponit Augustinus in
capit. omnis anima circa fin. X. de censib. Et vos subdi-
ti esse debetis, ideò enim tributa præstatis, quia hæc est
probatio subjectionis. Subsistit hinc stabile ac firmum,
collectas non nisi in signum universalis domini & hu-
manæ subjectionis præstari, *c. magnum. 11. quest. 1. Job.*
Philip. Monspel. conf. 1. num. 1. adeoque de Regalibus
esse, & soli propterea Principi regulariter competere.
Bartol. in l. 1. C. de excus. mun. lib. 10. Quia autem Prin-
cipes, & alii summâ in Republ. potestate pollentes infe-
rioribus nonnunquam Principibus, vel civitatibus jus
collectandi concedunt, vel etiam plerique sibi aliunde,
puta

puta è præscriptione hoc ipsum acquisivere, hinc in initio theses rectè monui, etiam illis competere, qui quoquo modo, justo tamen titulo, sibi id ipsum pararunt. Nam quod Universitates arcam communem habere possint, *l. 1. §. quod si nemo. quod cujusque Univers. nom.* quod sumtus ad reparandos muros civitatis ordinare valeant, *l. omnes. C. de opor. publ.* ex hoc ipso nullum imponendi, vel indicendi collectas jus iisdem acquisitum, aut concessum, cum aliunde arcam ditare, aut alia compendia quærere possint, nec sanè omnes à *Barcholto de Regalib. n. 93.* allegati Doctores aliud quicquam indigitant, aut volunt, quàm quod id indulgeatur civitatibus aut in casu necessitatis, aut è mutua contribuentium conventionione, quorum illa non habet legem, hæc verò nullum importat imperium.

XV.
In Imperio nostro Romano-Germanico collectandi potestatem jure proprio habet Imperator, quam tamen cum Procerum Imperii consensu exercet, *R. A. de anno 1576. §. weiters seyn auch wir / 2c.* quod ipsum capitulatione quoque, in quam jurat Imperator electus, comprehendi patet *ex Capitul. Caroli V. art. 12. Ferdinandi II. art. 10. Ferdinandi III. art. 14. & presentis Imperatoris Leopoldi I. art. 17. ibi.* So off die Nothdurfft erfordert / einiger Stewr halber etwas an die Stände des Reichs gelangen zu lassen / wollen wir uns dazu der ordentlichen Mittel der Reichs- und Krays- Tage gebrauchen / und mit Rath und Gutachten der sechs Chur-Fürsten darin verfahren / & in instrumento pacis Osnabruggensis clariùs repetitum, ne tributa imperialia aliter, nisi de comitali liberoque omnium Imperii Principum & Statuum
C suffra-

suffragio ac consensu fiant, *art. 8. §. gaudeant. Burgold. in notit. Imp. part. discurs. 7.* Neque inde Majestati Imperatoris aliquid decedit, prout Bodinus infensissimus Reipubl. Romano-Germanicæ hostis, & iniquus ac imperitus rerum Germanicarum æstimator, verèque Andius sine bono, sicuti eum sui seculi Papinianus *Jacob. Cujac. 18. observ. 38.* per ἀναρχημασιον appellat, *lib. 2. de Republ. c. 6. & meth. histor. c. 6.* existimat. Uti enim antiquitus Imperatores Romani, quamvis lege Regiâ omni potestate in eos collata, *§. 6. Instit. de J. N. G. & C. l. 1. de constit. Princip.* Deorum vice fungerentur, vitæ necisque gentium arbitri, *Seneca lib. 1. de clement. c. 1.* non omnia pro lubitu expediebant, sed ad Senatum præsertim negotia Rempubl. concernentia referebant, *l. 8. C. de LL.* & tamen veri Monarchæ erant, sic, postea translato ad Germanos imperio, Imperatores Status Imperii in partem curarum & sollicitudinis, non verò in plenitudinem summæ potestatis, *Natta consil. 636. num. 169.* quæ incommunicabilis, ossibusque Imperatoris tam arctè adhæret, ut ab eo avelli non possit, *Thom. Michael de jurisdict. thes. 8.* assumpserunt, quò in Comitiiis de causis salutem publicam concernentibus secum deliberarent, unde meritò Imperatoris & Imperii Consilarii dici possunt, uti *Reinking. indigitat de Regim. secul. & eccles. 1. cl. 5. cap. 6. num. 4.* & Recessus Imperii passim, *Sie sich schuldig erkennen des heiligen Römischen Reichs fürfallende Sachen mit Fleiß zu berathschlagen /* quæ deliberatio usque ad suffragium etiam extenditur, id quod ex literis evocatoriis ad comitia patescit, in verb. *zu rathschlagen / zu handeln / und zu schliefen. Dn. Schus 1. J. publ. disput. 10. posit. 3. lit. E.* Quod licet quadantenus argumentum sit administrationis
merè

merè Aristocraticæ, status tamen nihilominus manet
potius Monarchicus & Imperator Monarcha, siqui-
dem in illis, de quibus Proceres Imperii participant,
Majestatis juribus integrum retinet semissem tanquam
caput, *Paurm. de jurisd. lib. 2. c. 2.* aliaque adhuc sibi solus
vendicat reservata, *de quib. Carpz. L. Regia Germ. c. 12. f. 11.
n. 10. Gotbman. in Cod. lib. 1. tit. 1. q. 1. n. 10. Reink. de regim.
secul. & eccles. lib. 1. cl. 2. c. 2. n. 236.* Si enim ex hoc quis
statum Reipubl. motiri vellet, nullus in orbe Christi-
ano hodie reperiretur Monarcha, cum nemo sit omni-
um, qui vel terruncium unum exigendi à suis, præter
constitutum annum censum, jus habeat, nisi popu-
lus consentiat, *Comineus lib. 10.* De Galliæ Regibus te-
statur id ipsum ex Seisellio *Bernard. de Girard. Seigneur
de Haillan lib. 3.* de Hispano, *Autor de jur. princ. conclus. 11.*
de Polono, *Cromer. lib. 2. Histor. Polon. de Anglo, Cas.
lib. 3. Polit. c. 5.*

XVI.
Porro in Imperio nostro Romano Germanico
non quidem proprio jure, sed vi superioritatis terri-
torialis jus collectandi habent Electores, Duces, Mar-
chiones, Comites, Civitates Imperiales aliique Status
Imperii cum territorio & Regalibus investiti, quales
sunt omnes illi, qui communi Principum consensu in
album, seu matriculam imperii recepti eâ lege, ut oc-
currente necessitate imperii certum censum in albo, s.
matricula expressum pensitent, vel subsidium milita-
re præstent, *Gail. 1. observ. 21. n. 2. §.* und dieweil nun diese
*Hülffe/ 2c. 10. N. A. de anno 1544. §. Solche der Stände/ 2c.
25. de anno 1551. item successivè de annis 57. 66. 82. 98. 1603. &
1613.* sive ut alii rectius, qui cum Imperatore als ein
Chur- Fürstl: Corpus und Versammlung/ vel eo defuncto

jus statuendi de Republ. jus sessuræ & dicendæ sententiæ in conventibus imperii habent, vulgò Stände des Reichs / R. A. de anno 1555. §. Diweil / 2c. Speid. in notab. voc. Reichs = Stände. Et cum ad hos etiam Civitates Imperiales die Reichs = Städte / seu, ut alii, die freyen Reichs = Städte referantur, quia eo ipso, quod inter Status Imperii receptæ sunt, jura territorialia acceperunt, juraque Principis regalia & fiscalia habent, non minùs quàm Principes in ditionibus suis, Gail. 2. observ. 57. num. 7. nec aliter de iis judicandum, quàm de Principibus, Bartol. in l. infamem. ff. de public. judic. ideò nec his jus collectandi denegari potest, Knipschild de civitat. Imper. lib. 2. c. 17. num. 4. & 31. quarum tamen aliæ pro qualitate regiminis consensum & approbationem civium adhibere debent, si collectas quasdam imponere velint, idem de pactitiis civitatibus, quæ certis conditionibus & capitibus tantùm alteri se subjiciunt, in cæteris verò pacto non comprehensis integram libertatem & Regalia retinent, Gail. 2. observ. 54. num. 10. Clut. Syll. rer. quotid. conclus. 27. lit. f. dicendum, nisi illis expressè renunciaverint. Civitates autem municipales, quæ quoad ea, quæ eminentioris dignitatis sunt, privatorum loco habentur, l. 16. ff. de V. S. ibique Gædd. unde nec jus fisci, nec alia Regalia habent, Matth. Steph. de jurisdic. 2. p. 2. c. 2. num. 37. non aliter collectandi potestatem habent, quàm, si argente inevitabili necessitate, consentientibus omnibus civibus, vel majore illorum parte etiam absque Superioris consensu ad voluntariam collectam se obligant, quæ necessitatis causa tamen talis debet esse, sine qua administrare nequeunt, nimirum ob æs alienum justè contractum, aliis mediis deficientibus, Bart. l. un. num. 24. C. de muner. lib. 10. Steph. Aufred.

Aufred. ad decis. Capel. Tholos. 348. aliàs autoritas Superioris requirenda, quam etiam in hoc casu desiderat *Wesenbec. cons. 45. num. 12.* ne sub prætextu necessitatis subditi indifferenter graventur, & jus Superioris per inopiam debentium reddatur inane.

XVII.

Haud minus aliæ Universitates, veluti pagi pro salario custodibus frugum, pastoribus aliisque pro comodo pagi vigilantibus constituendo communi ex consensu sibi invicem conferre possunt. *Bart. in l. 9. num. 6. ff. de Just. & Jur. Matth. Steph. de Jurisdic. cap. 38. num. 30.* Item Collegia, vicinæ pro communi puteo, rivo, aggere reficiendo, *arg. l. 52. §. 12. ff. pro socio.* Quo jure quoque Nobiles in feudis, licet Regalia non habeant, Collectas exigere posse, tradit *B. Dn. Mevius d. Diss. tb. 14. l. f.* Possunt etiam jus collectandi exercere, quibus illud à summo Principe vel specialiter, ut si nominatim expressum & permissum illud est, vel generaliter conceditur, veluti si omnium Regalium concessio facta est, *Rosenthal de feud. c. 5. concl. 14. num. 4.* motu proprio & ex certa scientia, *Rosenthal. de feud. c. 7. concl. 10. num. 6.* ad cujus concessionem tamen summus Princeps non facile properare, nec sine urgentissima & justa causa eam indulgere debet, *Rel. à Val. Cons. 18. num. 77. v. 2. Wesenb. Cons. 109. num. 65.*

XVIII.

Utut autem hæ personæ jure imponendarum Collectarum sunt instructæ; ita tamen non nisi certis & legitimis de causis, quas publica necessitas, aut utilitas exigit, easdem ullo tempore indicere debent. Hinc Collectæ, quæ ab Imperatore cum consensu Statuum universo imperio imponuntur, unde etiam

C 3

Impe-

Imperiales audiunt, des heiligen Reichs Anlagen / Reichs-
Steuren / nunquam indicuntur, nisi i. vel ad resisten-
dum infensissimo Christiani nominis hosti, & vocan-
tur die Türcken = Steuer / ac debentur ex omnibus bonis
mobilibus ac immobilibus, feudalibus & allodiali-
bus, N. A. zu Speyer de Anno 1544. §. und nemlich sollen &c.
Vel 2. ad adipiscendam coronam Casaream à Papa,
uti ex Constitutione Caroli V. zu Wormbs de anno
1521. patescit. Pro ea enim obtinenda olim quilibet
Princeps & Status Imperii Imperatorem euntem in
Italiam cum suis Vasallis & hominibus comitari ob-
ligatus erat, de quo Speculum Suevicum sequentia
annotat: Wann die Teutschen einen König wehlen / und
der zu Rom nach der Wyhe fährt / die Fürsten sind schuldig
mit ihm zu fahren / die ihn erkohren haben zu einem König.
Auch sollen andere Fürsten und alle Freyherrn mit ihm
fahren der er gebeutet: und hat ein Mann des Ryches Gut
zu einem Lehn verliehen anderen Leuten / die nötet er wol
mit fahren in des Ryches Dienst mit Recht. Schwaben-
Spiegel part. 2. cap. 8. Gunt. Ligur. lib. 2. n. 35. & seqq. Vel
etiam propter aliam Legationem in utilitatem Impe-
rii pro expeditione Romanâ, quæ vocatur der Römer-
Zug. Klock. de Contrib. c. 1. n. 225. Knipschild de Civit. Imp. l.
2. cap. 17. n. 70. & seqq. Vel 3. ad recuperandas Pro-
vincias avulsas ab Imperio, quas Imperator pro viri-
bus vi Capitulationum & Recessuum ad Imperium
reducere tenetur, N. A. de anno 1516. §. wir haben auch &c.
& de anno 1582. §. und als wir &c. Vel 4. ad conservan-
dum Imperii Regimen in Comitibus Augustanis à Ma-
ximiliano I. institutum, & tempore Caroli V. Impe-
ratoris ab usu cessum, de quibus post Besold. in thesaur.
pract. verb. Reichs Regiment = Nacht / Klock de Contrib. cap. 1.
num.

num. 227. Vel §. ad usum Camerae Imperialis, zu Unterhaltung des Reichs Cammer-Gericht; Quae tamen hodie per legem publicam ordinariae Collectae factae sunt. *Dn. Schuz V.2. Diss. 9. thes. 5. lit. A.* Sicuti etiam in Pomerania & Ducatu Bremensi ad conservationem S. Tribunalis Wismariensis tales Collectas ordinarias imponi, animadvertere licet.

XIX.

Eadem est ratio in Collectis Provincialibus; Nam uti Imperator vi Juris Majestatici propter necessitatem & utilitatem publicam toti Imperio Collectas imponit, ita etiam Principes, seu Status Imperii in suis territoriis pro utilitate & necessitate Provinciae, vi Superioritatis territorialis, eas imponunt, in defectu scil. reddituum ordinariorum, cum consensu Statuum provincialium, qui ritè convocandi, quibusque justa existens causa proponenda, sicuti Imperator in Imperio facere solet. *Mansver. in sua praxi tit. de tall. num. 2. Gail. lib. 2. Observ. 52. num. 1. & Observ. 53. in princ. §. wann es aber &c. 43. R. A. de anno 1557.* Quo facto, pro rei propositae qualitate & necessitate certam summam placitant, & Principi offerunt, de quo nemo se excipere potest, nisi praegnantibus habeat rationes, alias per superiorem potest compelli. *Thomat. d. tract. de Collect. n. 9. in princ. §. ne scienter. num. 7. §. retenta. num. 16. Gail. de arrest. Imper. cap. 6. num. 19.* Et ita plerumque proceditur in Conventibus Provincialium, auff Land-Tagen und Land-Schazungen.

XX.

Cæterum, quando ita conventus legitimè institutus, & pars convocatorum emanet, reliqui possunt concludere, si pro majori parte consentiant, §. Nachdem

dem auch etliche *ſc. 45. N. A. de anno 1500. §.* Es sollen
auch *ſc. 7. ibi*, und was dieselbe/so erschienen sind / oder der
mehrere Theil auß ihnen / auff die Pflicht derselben auffge-
richtet / obberührter massen endlich berathschlagen und be-
schliessen werden/dem soll von allen Ständen gefolget/nach-
gekommen und vollenstreckt werden / ohne alle Wiederrede
und Weigerung. *N. A. de anno 1512. Gædd. Conf. 34. n. 6.*
Quia hoc, quod ita agitur, tam absentes quàm contra-
dicentes obligat. Schurff. Conf. 59. Sect. 1. Jacob. de Aiel
tract. de Jur. Subsid. n. 38. Non enim fas est, ut pauco-
rum absentia, sive necessaria, sive fortuita, debilitet
id, quod ab aliis salubriter, summâ rei necessitate exi-
gente, fuerit constitutum. *l. nominationum 45. C. de De-*
curionib. lib. 10. Nec obstat, quòd alibi dicatur, non
plurimum, sed sanitatem votorum attendendam es-
se, *C. fin. X. de his, quæ fiunt à maj post Modestin. Pistor. Conf.*
45. n. 87. v. 2. hoc enim saltem in Electionibus proce-
dit, quoniam majora vota, seu numero plura & matu-
riora & rectiora censentur. *C. Ecclesia vestr. X. de elect. &*
elect. potest. Verùm utrum in collectis Imperialibus
vota majora obtinere debeant, Principes & Status
Imperii adhuc hodiè disceptant. Quæstionis hujus
decisio in *Instrumento pacis art. 5. §. 9.* ventilata & ad
proxima Comitata remissa quidem, sed indecisa per-
mansit, num durantibus præsentibus Comitatis deci-
denda veniat, in ambiguo est. Ast si vota sunt paria
concludentium, Superioris & Principis decisio erit
requirenda. §. Da dann die Sachen 98. *ib.* Solten aber
paria vota ſc. N. A. de anno 1576. & de anno 82. §. 63. arg.
l. duo Judices. 28. ff. de re jud. cap. fin. X. eod.

XXI.

Collectæ autem provinciales imponuntur I. ob
defen-

defensionem & salutem populi, *Petr. Mindan. lib. 2. de mandat. cap. 44. num. 2.* Siquidem his similibusque proventibus Principis non minus, quàm totius Reipubl. potestas & robur alitur, conservatur, augetur, imò his ipsis Princeps Rempubl. suam providè curat, regit & in florenti tranquillitate gubernat, *Dambaud. prax. crim. cap. 99. num. 10. & seqq.* memor, dignitatem sibi à DEO concessam sicuti in subditorum magis, quàm sui ipsius utilitatem introductam in hanc præcipuè omnium dirigendam esse, *Garfias de expensis cap. 21. num. 52. Francisc. Hottom. quest. illustr. 1.* eò quòd nulla potestas nullumque regimen ulli propter seipsum à DEO immortaliter conferatur, sed propter eos, quibus regendis fovendisque præficitur, *Caldas in l. Si curatorem. verb. per quod pristinum jus. num. 34. C. de restit. in integr. minor.* Unde in his imponendis primævum semper præstationum omnium finem sibi propositum habet, utilitatem scilicet Reipublicæ, eamque tanquam publicus Parens, *Cassiod. 4. epist. 42.* sedulò investigat, & dum illius rectitudini nihil magis convenit, quàm subditorum calamitatibus assiduo studio mederi, *C. Imperialem 2. f. 52.* nunquam harum specie eos lædere, aut medullitiùs exfugere tentat. *Molin. in Consuetud. Paris. tit. 1. §. 3. Gloss. 3. in verb. la bouche & les mains. num. 6. Petr. Foll. in Constit. Reg. c. erroris. num. 3. fol. 56.* Quin potius in solam Reipubl. defensionem ejusque utilitatem, fisco deficiente, has exigit, quò ad subita pariter & prævisa utroque tempore pacis & belli publicis hisce præsiidiis instructus sibi ac Reipubl. sufficiat, sine quibus aliàs nullum imperium salvum aut incolume erit. *Novell. 149. cap. 1. & Novell. 161. c. 2.*

XXII.

II. Indicuntur Collectæ provinciales ob necessariam

D

sariam

fariam patriæ defensionem, zur Lands = Rettung / quando hostes, vel prædones patriam invadunt. *Jacob de Ajel d. tract. de jure subsid. n. 7. Mindan. lib. 2. de mandat. c. 45. n. 4.* Quæ cum cuique debeat esse charissima, adeoque ante omnia omnibus viribus defendenda, etiam in tempore deliberandum, quomodo illi succurrendum sit, §. Und ob jemand &c. 5. N. A. de anno 1512. Imò, hoc subitò, emergente casu, ne quidem expectandam esse Collectam, necessitas suadet, sed potius reluctantes facultatibus præ cæteris eminentes ad mutuandum in publicum compellendos, *Vasqu. l. d. Success. creat. §. 6. n. 22.* Quemadmodum simili urgente necessitate civitates, oppida, villas & Vasallos ad subveniendum Regibus suis ac Principibus sæpius adactos, experientia docuit, quibus tamen Princeps, si ipse idoneis redditibus polleat, integram pecuniam mutuatam cum moderato interesse justè postea restituit, *Petr. Heig. p. 2. quest. 1. n. 140.* Quòd si verò idoneos redditus non habeat, reddat integram pecuniam numeratam, rursusque moderatum interesse ex universorum civium collatione, deducta ea parte, quæ ad civem mutuantem, habitâ bonorum ratione, spectabat. *Klock de Contrib. tb. 48. in fin.*

XXIII.

III. Collectæ istæ indici solent ob æris alieni solutionem, dummodò & justa & necessaria causa contractum, *Wesenb. Cons. 47. n. 4. Sixtin. de Regal. lib. 2. c. 14. n. 56. Mind. de mand. lib. 2. cap. 45. n. 4.* ut in refectione viarum, murorum, aggerum, pontium, Ecclesiarum vel alterius operis publici necessariò exstruendi, *Festaf. d. l.* Ubi tamen notandum, hoc eo tantum casu obtinere, si aliundè non suppetat, unde solvatur, *Bart.*

Bart. in l. 4. §. 1. num. 6. ff. de re jud. prius enim ad venditionem rerum universitatis, queis indigere potest, accedere oportet, quam privatorum loculos excutere, *Thomat. d. tract. §. exposuimus. num. 1.* His enim deficientibus cives rectè adstringuntur in tantum, ut, si contribuere recusaverint, officio judicis superioris ad id compelli possint, *Henning. Gøden. Conf. 34. num. 29.* & si hujus mandatum aspernentur, ipse judex Collectas indicere valeat, citatâ tamen prius Universitate, *Lofæus de Jur. Univ. p. 3. c. 9. n. 6. Guid. Pap. Decis. 631. n. 7.*

XXIV.

IV. Ob captivitatem Domini. Ubi subditi tenentur ad ejus redemptionem contribuere, maximè si pro patria pugnando captus sit, *Rosenthal. Concl. 76. num. 5. & 6. Mansver. d. tract. de Tall. num. 6. Wesenb. Conf. 46. num. 20. Mind. d. c. 45. num. 5.* ad quod vigore homagii & fidelitatis juramenti adstricti, ut non solùm captivitatem & periculum Domino imminens omnibus viribus amoveant, *C. licet si de feud. defunct. fuer. content. cap. 1. §. item qui Dominum, qua fuit prima causa amitt.* verùm etiam vitam, corpus, mentem & honorem ejus defendant, *Job. Ferrar. Mont. de feud. lib. 6. cap. 1.* Unde in Gallia adjutum, vulgò *les aydes* inventum occasione carcerati Regis Johannis, *Spreng. in perspicillo Cbrist. orb. ib. de Tribut. & Veebig.* Et Episcopo charitativum subsidium poscere permissum, *c. 6. & 7. X. de Censib.* Similisque Vasallorum erga Dominos introducta obligatio, *c. un. §. item vers. delator 2. f. 24.* quos tamen non tam arctâ subjectionis lege his, sicuti subditos Principibus suis, devinctos esse constat, *Heig. p. 1. q. 18. num. 5.* Quod subsidium meritò etiam ad casum præstandi alimenta extenditur, inprimis, si ærarium citra Domini culpam ita

fit exhaustum, ut ea subministrare non possit, *Maul. de homag. t. 7. Teuzel. de jure detract. posit. 10. lit. B. in fin.* Non enim inconueniens est, exemplo parentum & liberorum privatis Principum necessitatibus subditos Collectis subuenire, praesertim si alimentis indigeant, *arg. l. 1. C. de alend. liber.* Nam quid inhumanius, quàm Principi denegare, quod Patronis debetur? *l. 5. §. 18. & 19. ff. de liber. agnosc.* Regi auferre, quod donatori ad inopiam vergenti competeret, *l. fin. C. de revocand. donat.* *Jacob van der Graeff de Regal. cap. 31. n. 6.*

XXV.

V. Communi Dd. voto & Germaniæ consuetudine receptum est, ad elocationem filiae in matrimonium Collectas imponi posse subditis, *Mansver. d. tract. de Tall. d. num. 6. Wesenbec. Cons. 46. num. 20.* ut ita ex publicâ Collectâ dotem paratam habeant. Quod an rectè fiat, Dd. disceptationi relinquo, de quo multi dubitant, cùm ea privatam Domini utilitatem & honorem potiùs, quàm commune Patriæ commodum spectet, *Rosenthal. c. 5. quest. 76.* Interim in Italia sic usu observari docet *Jacobin. de S. Georg. de feud. verb. qui quidem Vasalli. num. 35.* & de Aquitania *Boer. Decis. 126. num. 6.* In Germania verò videmus, (nam Regem Galliae pro elocandis filiabus non solere subditis Collectam imponere, dicit *idem Boer. d. Decis. num. 7.*) pro maritandis filiabus Principum subditis indistinctè Collectas imponi, non quidem jure meri & mixti imperii, sed quòd Principes vel Regalia ab Imperatore sibi concessa habeant, vel quòd specialiter eatenus sint privilegiati, vel quòd id faciant consensu subditorum, aut tandem longissimâ consuetudine hoc jus acquisiverint, *Albert. l. 1. c. 7. C. de Jurisdic. omn. Jud. Menoch. de arbit. Jud. quest. lib. 2.*

lib. 2. cent. 2. casu 181. per tot. Et uti nullum dubium per pactiones & conventiones cum subditis pro maritandis filiabus, vel aliis necessitatibus Dominos Collectas sibi acquirere posse, *Guid. Papa Decis. 444. Petr. Ubald. tract. de Collect. in pr. num. 1. Wesenb. Cons. 45. num. 10. Boer. Decis. 126. num. 1. & 2.* Ita subditis hoc in casu volentibus & consentientibus nulla fit injuria, *l. cum donat. C. de transact. l. nullum crimen 109. de R. J.* Imprimis autem in hoc ipso provinciarum consuetudines multum operantur, quæ sunt stricti juris, *l. 3. §. 6. ff. de negotiis gest. Wesenb. Cons. 1. num. 56.*

XXVI.

Licet autem ex his causis strictim enarratis collectas indicere publica quandoque necessitas, quandoque utilitas imperet, dispiciendum tamen omnino erit Principi, vel illi, qui jure collectandi gaudet, ne graves ac intolerabiles existant, pro copia scilicet aut angustia rerum, quoniam à paucis accipit, qui nimium quærit, *Tacit. 4. Annal. Cassiod. 4. Var.* Nec etiam cum violentia exigantur, quin potius amica Principis, vel Magistratus suasio locum obtineat, quæ in eo, qui jubere potest, vim necessitatis adfert, & quidem consensu populi, *Petr. Heig. quest. 18. num. 4. & 6. Frider. Mind. lib. 2. de mand. cap. 45. num. 4.* ne materia præbeatur seditionum, quæ semper ex immoderata exactio- num licentia oriri solent, *ib. num. 11. Boer. in tract. de se- ditios. num. 31. & seq. Damhaud. prax. crimin. cap. 99. n. 10. & seq.* Uti defectio decem tribuum Israelis à Roboamo Salomonis filio, & alia innumera exempla satis demon- strant, *2. Reg. 12.* Unde sempiternâ memoriâ digna Lu- dovici Regis Galliæ ad filium exhortatio, quam testa- mento inferi mandavit, hujus tenoris: Fili, religiosus

imprimis erga DEUM esto , benignus & liberalis ad-
versus egentes , legum ac morum hujus imperii custos
ac vindex acerrimus , à vectigalibus & tributis abstine-
to , nisi te summa vis necessitatis ac utilitatis publicæ ,
justissima causa , impellat , sin minus , tyrannum te po-
tius , quàm Regem futurum putato *Bodinus 6. de republ.*
cap. 2. pag. m. 655. Adeò minimè decet , quemcun-
que Principem , sit cujus loci velit , suum illegitimis
modis exaugere ærarium , quippe prudenter , non cum
damno subditorum , ærarii publici cura haberi debet ,
ut piis , honestis , insensibilibus rationibus publicæ opes
augeantur , non talibus insulsis , crassis explicationibus ,
aut emunctionibus , quæ sanguinem quoque cuique
exugant , *Job. Angel. Werdenb. ad Bod. de rep. quest. 5.*
§ 6. ad lib. 6. cap. 2. Quò reflexit Imperator Justinia-
nus , quando aurea illa verba pronunciavit *in Novell. 149.*
DEO auspice , hoc unum nobis studio est , ut publica
tributa citra querelam inferantur : Optimè sciens , pe-
cuniam non ex oppressione , neque ex lacrymis subdi-
torum corradendam , utpote quæ corrasio aurum adul-
terinum cum subjectorum lacrymis collectum infert ,
Tiber. 11. apud Baron. tom. 7. Præprimis autem causæ
illæ pecuniæ publicæ conficiendæ non sunt prius arri-
piendæ , nisi evacuato ærario , *Thomas. in §. nescienter.*
num. 6. § 8. §. nobilitas. num. 6. § seqq. Wesenbec. con-
sil. 45. num. 16. Convenit enim Imperii Principibus
& Statibus , antequam ad collectarum impositionem
progrediantur , ante omnia proprium marsupium ex-
cutere , *Klock. de contribut. cap. 7. num. 6.* & pro va-
rietate & respectu cujusque status , item qualitate rei
propositæ illas exigere , siquidem Principis tanquam Pa-
tris patriæ & Pastoris populi officium est , tributa ali-
osque

osque reditus imperii, vel provinciæ prius expendere, quàm subditos nummis suis gravi ut plurimum sudore partis emungere, *Rebuff. in l. 1. C. de exact. tribut. Socin. jun. vol. 3. cons. 98. n. 10. Natta cons. 185. n. 11. Wesenbec. cons. 45. n. 16. & seqq.*

XXVII.

Expositis jam ante personis collectas indicere valentibus, subjectisque earum legitimis causis, cum profutura in publicum moderatione, modos ab his afferre expediet: Sunt autem varii, exiguntur enim (I.) per domos & focos, sive ad famum vel per fumantes nach den Feur = Städten / vel aptius ad familiam ejusque capita, *Mund. de muner. patrimon. cap. 4. num. 23.* quæ collecta communiter dicitur Capitatio, dum ea viritim in singula personarum capita, & inter hæc etiam famulorum & ancillarum, §. und damit. *N. U. zu Cöln. de anno 1512.* à fiscali numerata, nullâ patrimonii inspectâ quantitate, indicitur, *tot. tit. C. de capitat. civ. censib. eximenda lib. 11. Besold. de arar. cap. 4. v. 3. Klock. de arar. lib. 2. cap. 19. per tot.* Olim verò in collationibus ad Turcicam expeditionem usitata fuit, *N. U. de anno 1500. tit. von Soldenern / & imprimis tum obtinet,* cum onus, pro quo solvitur, per fumantes obendum maximè in onere hospitationis, in quo rectè adhibetur, *l. 3. §. 13. ff. de munerib. & honor. Bart. ad l. 4. §. exactor. num. 4. ff. de R. J.* Sed perperam ut olim, sic adhuc hodie ad tributum transfertur, ad quem modum tantò rarius accedendum, quantò magis detrimentosam inter cives in ipsa contributionis impositione inæqualitatem producit, dum hac ipsa tantùm exigitur ab eo, qui inopiam & ære alieno laborat, quantum ab eo, qui divitiis abundat, *Klock de arar. lib. 2. c. 79.* ad-
eoque

eoque hac causante, æquale rerum gravamen à personis ratione patrimonii & facultatum maximè inæqualibus sustinetur, quod non inhumanum modò, sed etiam injustum, imò periniquum. Quapropter etiam, cum odiosa esset capitatio, ejusque exactio nimis acerba, hanc Constantinus sustulit iussitque, ne imposteriorum cives Romani pro capitatiois tributo convenirentur, *l. un. C. de capitat. civ. cens. exim.* sed solùm eorum bona onerarentur, non tamen ultra modum possessionum, *l. 3. C. de annon. & tribut.* maximèque ob id damnata fuit repetita à Tarquinio Superbo civium capitatio, qua, neglecto instituto Servii, decem denarios pro capite cujusque civis exegit, *Anton. Perez. in Cod. lib. II. tit. 48. n. 4.* (II.) Imponuntur aut pro numero pecorum, quæ dicuntur die *Biehe = Steuern / Mansuer. d. tract. de Tall. n. 4. Mind. d. lib. cap. 44. n. 7.* aut pro terra, seu agris, quæ nonnullis in provinciis appellantur die *Hufen / oder Hacken Steuern /* cujusmodi sunt, decimæ frumenti, vini, aliquando etiam agris imposita certa pecuniæ summa, quæ per jugationem indicitur *nach Hufen / oder Hacken Zahl /* in quorum tam pecorum, quàm jugerum certo designando numero, ne à provincialibus ulla aliqua fraus committatur, tenentur lege censuali profiteri, quot pecorum capita, & quot terræ jugera in bonis habeant, quæque eorum qualitas & æstimatio, *l. 4. ff. de cens.* Quorum omnium ut constans semper sit memoria, certi sueverunt confici libri censuales, sicuti quibusdam in locis sine gewisse *Hufen und Erben Matricul.* Aut demum pro illis rebus, quæ alicui regioni sunt propriæ, cujusmodi sunt aurifodinæ, salinæ &c. Quemadmodum, quoad superiora Rex Moabitarum Mesa Israelitarum
Regi

Regi ab ovibus lanam loco tributi pendisse legitur *2. Reg. 3. vers. 4.* (III.) & quidem omnium rectius imponuntur pro modo facultatum, omniumque bonorum ad æs & libram, quæ præ reliquis propterea præstant, quia æqualitatem inter cives conservant, nec alterum præ altero prægravari sinunt, *Bornit. de arar. l. 5. cap. 1. num. 12.* atque ob id etiam in Romano imperio receptæ & in hunc usque diem usitatæ, §. und wiewohl. 50. N. A. de anno 42. *ibi* der füglichsste und billichste Weg. & recessibus subsequ. Imò ubivis locorum tantò magis observari merentur, quò libentius fortunas suas & bona patiuntur æstimari cives, factâque æquali onerum partitione in censum referri, *Bornit. dict. loc. lib. 5. cap. 1. & 2.* Circa quem modum ne vicissim exorbitetur, vel nova contra illius naturam oriatur inæqualitas, certi I. à territoriorum Dominis, vel ipsis quandoque subditis sunt constituendi censores, seu æquatores, N. A. zu Speyr de anno 1544. §. Doch sollen. iique viri prudentes, probi & honesti, d. N. A. §. Und damit nun. *ibi*, vier stattliche fromme und geschickte Personen. II. Assignatio, seu distributio ineunda est, pro facultate cujusvis reddituum, nach eines jeden Tax und Vermögen / N. A. zu Colln de anno 1512. §. nach dem Chur-Fürsten. III. Præcedat vel jurata, vel stipulata manufacta bonorum omnium professio, die Anzeigung aller Haab und Güter / N. A. de anno 1544. §. Doch sollen gemeine. IV. Censuales conficiantur tabulæ, vel libri, aliàs barbarè Catastra dicti, vulgò Saal-Bücher / Anlags-Steur- und Contributions-Register / *Besold. thesaur. pract. voc. Saal-Buch.* V. Quia pro temporum mutatione quandoque augentur, quandoque diminuuntur privatorum facultates, hinc quoque, casu hoc oboriente, catastra

E

muta-

mutare, atque in his moderationes instituere convenit,
nach dem Auf- und Abnehmen der Güter / §. Nachdem
Et c. R. A. de anno 1544. ex deficientiâ enim aut augmen-
to bonorum & fructuum relevanda vel aggravanda sunt
tributa, Thomat. §. retenta. num. 7. Gail. 1. Observ. 21.
num. 14. Propterea Wesenbec. in Cons. 103. num. 26. ma-
ximè ex re esse putat, si Catastra singulis quadrimestri-
bus revideantur & peræquentur, ne quid ad revelatio-
nem divitum ac perniciem inopum committatur. VI.
In assignationibus proportio observetur Arithmetica,
ita, ut solus respectus ad res ipsas habeatur, & v. g.
Consul, aut Senator non minùs solvat, quàm ipse
plebejus; sed in impositione Collectarum Geometri-
ca proportio attendatur, est enim illa justitiæ distribu-
tivæ, quatenus scilicet dignitatis, vel meritorum cau-
sa huic, vel illi planè onus Collectæ non imponitur,
vel mitigatur, ac proinde ut alius est alio in Republ.
major, aut minor, ita quoque sub illa conditione &
ratione præmia vel onera suffert, Frantz. ad Pand.
de Just. & Jur. num. 27. Quam in rem eleganter Tho-
mas de Aquino 2. p. pr. quest. 61. art. 2. Quando, inquit,
in distributiva justitia datur aliquid alicui privatæ per-
sonæ, in quantum id, quod est totius, est debitum par-
tis, quod quidem tantò majus est, quantò ipsa pars ma-
jorem principalitatem habet in toto, & ideò in distri-
butiva justitia tantò plus alicui de bonis communibus
datur, quantò persona illa habet majorem principalitatem
in communitate. Quæ quidem principalitas
in Aristocratica communitate attenditur secundum
virtutem, in Oligarchica secundum divitias, in De-
mocratica secundum libertatem, & in aliis aliter. Et
ideò in justitia distributiva non accipitur medium se-
cundum

cundum æqualitatem rei ad rem, sed secundum proportionem rerum ad personas. Hæc Thomas. confer. Mund. de muner. & honor. c. 7. n. 28. Habn. in Observ. ad Wesenb. de J. & J. n. 11. & Frantz. d. loco.

XXVIII.

Post enarratas personas imponentes Collectas earumque causas & modos, sequuntur collectari solitæ, seu easdem solventes; inter has imperiales Collectas solvunt omnes imperio subjecti tam immediati, quàm mediati, nisi propter notoriam impossibilitatem quibusdam in specie remissa sit Collecta, ceu factum der Stadt Goslar / Mühlhausen / Northausen / Wangen und Zelt in Hammersbach / N. N. zu Speyr. de anno 1542. §. Und wiewol die Städte &c. Et quidem immediati, utpote Electores, Duces, Principes, Comites &c. semper ac principaliter juxta assignatam ab imperio portionem, nach dem Anschlage in der Matricul begriffen / quam videre licet apud Limn. lib. 4. Jur. publ. cap. 7. n. 66. & Arum. de Comitibus c. 8. n. 38. & 46. Sed mediati in consequentiam: Utrique autem juxta modum des gemeinen Pfennings / und so fern sich eines jeders Obrigkeit gebührende Anlage erstreckt / §. Dieweil nun diese &c. N. N. zu Augspurg de anno 1566. Quia verò Statibus immediatis ejusmodi Collectam à redivibus propriis & consuetis exactionibus persolvere nimis difficile existit, etsi aliàs de jure tenebantur, arg. text. in l. fin. C. de privileg. dom. august. lib. 11. Ubi Imperatores dicunt, se redivus patrimonii necessitatibus publicis frequentissimè deputare, Bald. in l. neminem. C. de SS. Eccles. & in c. conquerente de off. ordin. Natta Cons. 380. per tot. Menoch. Cons. 75. n. 86. & 87. de arbit. jud. cas. 178. n. 13. 14. Boer. quest. 134. ad fin. num. 8. Dieweil es / denenselben

unerschwingliche Anschläge aus ihren Cammer-Gütern
und Gefallen zu leisten / und darzustrecken nicht möglich /
ideo ipsis de publico potestas concessa, subditos suos in
auxilium requirere & subcollectare, daß ein ieder Chur-
Fürst / Stand und Obrigkeit ihre Unterthanen derhalben
um Hülffe und Steuer ersuchen / und die von ihnen ein-
bringen möge / ut est in recessu, §. und dieweil die eilende
Hülffe *§. c. 118. de anno 1530.* §. und dieweil nun *§. c. 10.*
de anno 44. item §. Wiewol nun Chur-Fürsten §. c. 95.
ibi, daß derowegen eine iede Obrigkeit. *de anno 48.* &
passim in omnibus aliis recessibus. Qui collectandi mo-
dus hactenus in hunc usque diem ita in imperio inole-
vit, ut Imperator Principum & Statuum imperii subdi-
tos directè amplius non compellat, aliqua onera subire,
sed, quotiescunque necessitas publica postulat, aliquid
conferre, Principes & Status propterea requirantur &
Collectam subeant. Videatur *Mandinell. Conf. 64. ad*
finem. Quod tamen eo saltem sensu verum agnosco,
quo & Princeps suum, & subditus æquè necessitatibus
imperii contribuit, qui tamen tunc eas Collectas non
exigit jure proprio, vi Regalium, sed per modum exe-
cutionis, permittente Imperatore, non ultra Summam
designatam, *Dn. Schus d. V. 2. disput. 9. posit. 6.* hoc
enim in casu, cùm non minùs subditorum, quàm Do-
mini securitas quærat, *N. A. zu Augspurg de anno*
1530. §. und dieweil die eilende *§. c. N. A. zu Speyr de*
anno 1542. §. Dazu soll ein ieder *§. c. æquum per omnia*
est, ut eos etiam sequantur onera, quos hoc ipso co-
mitantur commoda, *l. secundum naturam. ff. de R. J.*
imò æquum, communem esse contributionem, ubi com-
mune est emolumentum, *arg. l. 1. §. 2. pr. ad L. Rhod.*
de jact. licet aliàs etiam subditorum officium sit, Ma-
gistra-

gistratus sublevare, unde inter alias quoque causas, subditos ad has actiones unà requirendi, hæc in Reces- sibus Imperii affertur, ne Principes immediati exsolven- do omnia suos imminuant redditus, & hoc ipso digni- tatis ac domus suæ splendori aliquid subtrahant, N. A. zu Augspurg. de anno 1548. §. Damit aber gemeine &c.

XXIX.

Prout Collectas imperiales præstari ab omnibus imperio subjectis è superioribus apparuit, ita ad eorum imitamentum provinciales solvunt subditi, sive muni- cipes sint, sive incolæ, *l. rescripto. §. fin. ubi Dd. ff. de munerib. & honor. Schurff. centur. 1. Conf. 44. num. II.* & quidem omnes, nisi specialiter sint exempti, de qui- bus infra. Subditos verò propriè agnoscimus ex loco domicilii, quod hic non pro jure sortiendi forum, ut in *l. 2. §. omnes. l. 24. ff. de judic.* sed pro cujusvis fortuna- rum sede, in qua perpetuo subsistendi animo commo- ratur, accipimus, per *l. Cives. C. de incolis. l. libertas. §. sola domus. ff. ad municipal. l. pupillus. §. incola. ff. de V. S. l. domicilium ad municipal.* non enim sola, vel et- iam plurium ædium in urbe comparatio absque actu ha- bitationis, nec solus actus habitandi domicilium consti- tuit, sed simultaneus habitationis & animi ibidem per- petuò subsistendi concursus, *d. l. Cives. C. de incolis. l. 17. §. 5. l. 20. l. 27. ff. ad municipal.* qui animus minus apertè declaratus è duobus potissimum colligitur, è muniis scilicet vitæ quotidianæ, quæ quis alicubi obit, puta, si ad consuetudinem cæterorum civium emat, vendat, contrahat, balneis aliisque locis communibus utatur, nec minus festos ibidem dies observe, tan- dem omnibus loci commodis cum civibus perfrua-
E 3 tur,

tur, *d. l. 27. §. 1. ff. ad municipal.* & ex ordine ac conditione personæ, si cujus ea nimirum sit conditio, propter quam illi perpetuò alicubi commorari necessam, *arg. l. filii. §. penult. & §. relegatus. l. municeps. §. 1. ff. ad municipal.* Confer. *Donell. lib. 17. Comment. Juris Civil. cap. 12. num. 60. Paurmeist. lib. 2. de Jurisd. Imp. Rom. cap. 8. num. 30.* omnium autem optimè è declaratione ipsius habitantis, *Mascard. de Probat. Conclus. 534. num. 18.* Et hoc domicilium, quod territoriali Principum jurisdictioni quemquam subjicit, *l. 2. ff. de Jurisd. omnium Jud. l. 2. §. Legatis. & §. sed et si. ff. de judic.* aut naturale est, aut accidentale: Naturale, seu originis, in quo quis natus, quodve tam è propria, quàm parentis personâ acquiritur, *d. l. Cives. C. de Incolis.* Accidentale, quod ex assumptione comparatur, & hac ipsa incolam facit, *d. l. pupillus. §. incola. ff. de V. S. ibique Godd.* Utrumque, si actus frequentius commorandi accedat, collectandi necessitatem inhabitantibus imponit, & quidem hodiè è Germaniæ consuetudine post annum, si quidem advenas diutius alicubi commorari Magistratus loci haud patitur, sed eos ad jus civitatis redimendum & unâ onera publica subeunda astringit, *Gail. lib. 2. Observ. 34. num. 8.* Quâ occasione non inconvenienter quæritur: Si quis duplex fortassis domicilium habeat, num utrobique Collectarum onus sufferre debeat? Quam quæstionem distinctione expedimus: aut utroque loco æquè ratione domicilii quis instructus est, aut alicubi frequentius & familiarius domicilium exercet, priori casu ubique tenetur, *l. 5. l. 6. & l. seq. §. 2. d. 27. ff. ad municipal. l. 7. C. de incolis. Godd. ad l. 203. num. 2. ff. de V. S. Faber. in C. decis. for. lib. 9. tit. 29. definit. 10.* posteriori tantum in eo, ubi frequentius domicilio utitur,

tur, *d. l. 27. §. 2. ff. ad municip.* & hinc, concurrente domicilio originis & incolatus, potius incolatus, quam originis attenditur, *Mascard. Conclus. 189. num. 191.* idque citra ullam distinctionem, sive locus originis & incolatus sunt ejusdem, sive diversæ jurisdictionis, quippe de generali consuetudine hodiè indiscriminatim ratione munerum, honorum, commodorum, vel incommodorum vicinitatis nil quicquam attenditur origo, sed solum domicilium & incolatus, atque is dicitur vicinus, gaudetque commodis & incommodis vicinitatis, qui in loco domicilium habet cum familia, ibique onera sustinet cum vicinis: Originarius verò, si aliò se conferat, licet jus originis aliàs de jure communi immutabile retineat, *l. 6. §. 2. ff. ad municipal. l. origine. C. de municip.* nec huic unquam renunciare possit, *Gail. 2. Observ. 36. num. 5.* non tamen est vicinus, nec reputatur pro vicino, *Gometz. in Repet. l. 3. Taurin. Conclus. 3. num. 367. & seqq.* Originis ergò domicilium extra actum inhabilitatis nullum in foro usum habet, si aliud quodpiam est, quo frequentius cum familia utimur, quare dum simpliciter domicilium dicitur, nihil aliud quoque unquam intelligitur, quàm quod quisque sibi constituit, & re ipsà incolit, *Argentreus Redonensis Comm. in consuet. Duc. Britann. tit. 1. des justices artic. 9. num. 3.*

XXX.

Hi subditi ratione domicilii, non etiam ratione rei tantùm sic considerati, domicilium enim propriè, non mera res subditum efficit, *l. 20. ff. ad municipal. l. 3. ff. de munerib. Menoch. Cons. 692. num. 3. Afflict. in tit. Qualiter Vasall. jurare deb. Roland. à Vall. Cons. 1. n. 30. vol. 3. de omnibus omninò bonis, ubicunque etiam sitis, in loco domicilii Collectas solvere sunt obstricti, N. D. 311*

Aug

Augsburg de anno 1500. sub Rubric. daß ein ieder nicht mehr
Et c. ibi, daß ein ieder nicht mehr denn an dem Ende/ da er
gefessen ist/ von allen dem seinen/ es liege wo es wolle/ zu ge-
ben gesetzet werde / in tantum, ut ne ea quidem, quæ ex-
tra Romanum Imperium & collectandis territorium pos-
sident, eximantur, N. A. zu Nürnberg de anno 1544. §. Da-
mit nun solche Ordnung Et c. ibi, So setzen/ meynen und
wollen Wir. hiemit ernstlich befehlend / daß ein ieder allein
an dem Ort/ da er gefessen/ seinen Anschlag dieser defen-
sion Hülffe geben von allen seinen Haab und Gütern / die
sein Lehn oder eigen / so er allenthalben hat/ unverbindert/
wie die in oder aufferhalb des Heil. Reichs seyn oder liegen
&c. Et §. So viel denn ferner &c. ibi, von allen seinen
Haab und Gütern/ beweg- und unbeweglichen / sie seyn oder
liegen / wo sie wollen/ aufferhalb oder innerhalb des Reichs
&c. Unde regula communis : Quod onus Collectas
solvendi possessoribus incumbat, & quod ibi quis me-
ritò Collectam patiatur. Nam ubi munus personæ pro-
pter res indicitur in loco domicilii, bona undique sita
æstimanda & collectanda esse, quasi persona, ut princi-
pale bona ad se trahat, constat ex l. un. §. 1. C. de im-
pon. lucrat. descript. lib. 10. Quod tamen procedit, si
bona illa sub eadem jurisdictione sita sint, aliàs secùs,
arg. l. cetera 41. §. sed si quis de Legat. 1. secundum di-
stinctionem Dd. Quod ubi Collecta imponitur ab eo,
qui habet jurisdictionem generalem & uniformem in
quolibet loco, tunc solvitur de bonis utrobique sitis,
Petr. Frider. Mindan. lib. 2. cap. 45. num. 13. Gail. lib. 2.
Observ. 53. num. 8. vel imponitur ab eo, qui non habet
jurisdictionem generalem, sed est tantummodò particu-
laris Magistratus loci, tunc Collecta pro rebus extra
territorium sitis extendi non potest, eò quòd ipsius ju-
ris-

risidictioni subjecta non sint, *l. fin. ff. de Jurisd. l. cum u-*
nus 12. §. 1. ib. qui possidere, de bonis autorit. judic. possid.
Thomat. de Collect. §. sanè num. 21. & seqq. Quod ta-
men variat pro ratione loci & statutorum, uti ex Statu-
tis liberæ Imperialis Lubecæ apparet, *part. 2. tit. 3. art.*
2. & ibi Magnif. B. Dn. Mevius, quæ valere reputantur,
Job. Cicier. in tract. de Primogenit. lib. 2. quæst. 7. num.
6. Tiraquell. quæst. 46. num. 24. Roland. à Vall. Cons. 80. num.
40. præsertim cum superioris veluti Imperatoris con-
firmitio accessit, Cotbman. Cons. 11. num. 180. & seqq. Ve-
rùm ita solvens in loco domicilii non debet in loco rei
sitæ gravari, *§. Dieweil sich auch zc. 131. N. N. de anno 1541. §.*
Damit auch solcher zc. 69. de anno 1542. zu Speyr. Gail.
lib. 2. Observ. 53. num. 3. & 9. Cum bona fides non patia-
tur, ut unius rei nomine à pluribus & diversis sæpiùs
quid exigatur, *l. naves onusta. §. cum autem. ff. ad L. Rhod.*
de jact. ibi non debet duplici damno exonerari. text. in l.
Titia §. qui invita. ff. de Legat. 2. ibi duplici præstatione. &
l. bona fides. ff. de R. J. Quam in rem notanter Paulus
Jctus in *l. 16. §. fin. ff. de munerib. & honorib.* Defensio-
nem, inquit, Reipublicæ amplius, quàm semel, suscipere
nemo cogitur, nisi id fieri necessitas postulet, unde & ju-
re Pontificio cautum, quòd semel decimatus ulterius
decimari non debeat, *cap. fin. X. de decimis. Roland. à Vall.*
Consil. 1. num. 2. Quæ tamen Regula utut antiquissima
tum demùm vires suas validè explicat, quando Collecta
publico Superioritatis & Regalium jure per modum im-
perii exigitur, secùs, si Universitas privatis pactionibus
& spontaneo consensu in tributorum onus coierit,
quo in casu nemo etiam pro bonis extra hanc univer-
sitate sitis, licet paulò antè collectatis novam iis
rursum impositam unquam recusare, vel de ulla sibi
F
illa-

illata injuria conquerere potest, quin potius, si causa impositi oneris evidens sit, utilis ac necessaria, ipse sponte suâ tanquam civis bonus ad alleviandam publicam hanc necessitatem subire debet, ad quam aliâs invitus non sine dedecore compelleretur, prout communiter major pars minorem invitam & dissentientem ad Collectarum solutionem arctare suevit, *Jacob. Cancellarius variar. resolut. cap. 13. num. 112. & seqq.*

XXXI.

Licet verò Collectæ ut onera mixta, quæ personas directò concernunt, *l. 6. §. fin. l. fin. §. 20. ff. de munerib. & honorib.* non nisi subditis rectè imponantur, forenses tamen seu extraneos unâ cum incolis æqualiter collectari posse, quoties hoc consuetudine ita receptum, tradit *Gail. lib. 2. Observ. 52. num. 37. Rosenthal de feud. cap. 5. Conclus. 82. & Klock. de contribut. cap. 13. sect. 1. num. 37.* Quia Collectæ potius res ipsas respiciant, & ratione bonorum præstentur, *l. non videtur. C. de munerib. patrim. l. indictiones. l. es quidem. C. de annon. & tribut. lib. 10.* tributumque in eam civitatem inferendum, ubi ager possidetur, *l. forma. §. 2. ff. de censib.* eò quòd naturaliter hoc onus rerum esse censeatur, formaliter verò personarum, *d. l. forma 4. §. 2. l. fin. C. eod.* & hoc maximè exigatur, si salus & necessitas publica illius loci, ubi bona sita sunt, id requirat, *arg. l. secundum naturam. 10. de R. J. Sixtin. de Regalib. lib. 2. cap. 12. num. 74. Bocerius de Collect. cap. 3. num. 231. vers. nisi forenses. Klock d. l.* Prætereà, si forensium latifundia non minùs ac indigenarum in catastrum sive æstimum descripta, & ad librum censualem redacta sint, hi per ejusmodi catastrationem tacitè quasi contrahant, & inde obligationem de solvendis Collectis constituent, *Festas. d. tract. de Collect. p. 2. cap. 2.*

cap. 2. num. 49. cap. 3. in pr. Gail. lib. 2. Observ. 52. num. 24. & Observ. 53. num. 6. Bocerus d. tract. cap. 9. num. 15. quâ ratione Collectam esse sequelam æstimi, alii Dd. non inconcinnè tradunt, adeò, ut si immunis à muneribus civitatis se in æstimo describi patiatur, is beneficium immunitatis ex tacito quasi consensu amittat, *Decian. respons. 41. num. 100. vol. 2. Vultej. Cons. Marpurg. 29. num. 45. vol. 3. Klock d. cap. 13. sect. 1. num. 52.* Verùm etsi hisce argumentis non leve pondus inesse videtur, tamen ut veriore & æquiore contrariam negativam sententiam, scil. forenses non obligari ad ejusmodi Collectarum præstationem, communiter amplectuntur Dd. *Rosentb. cap. 5. Conclus. 80. num. 4. Klock. cap. 13. sect. 1. num. 7.* moti his rationibus, quòd Collectis istis nimirum ordinariis subditi solùm propriè ita dicti, qui homagio Magistratui devincti sunt, subjiciantur, & regulariter illarum impositio ad forenses, qui latifundia saltem aliqua in territorio possident, referri vel extendi nequeant, utpote quæ non possessionibus, sed personis directò imponantur, *Alciat. Cons. 451.* tum quia Collectæ magis commodum civium & incolarum, quàm tuitionem prædiorum concernant, æquiùs omninò sit, forenses illis non ligari, *Bocer. de Collect. cap. 9. num. 10. Mynsing. respons. 64. num. 50. decad. 7.* Unde etiam à quibusdam sustinetur, quòd, etsi vel maximè collectari possent, si impositio publicam totius provinciæ utilitatem concernat, attamen si illa utilitas ipsos forenses non contingat, id ipsum adhuc in dubium vocari possit, ut latè declarat *Parisius Cons. 25. num. 7. per text. à contrario sensu in l. omnes provinciarum. 12. C. de operib. public.* quem sequitur *Gailius lib. 2. Observ. 52. num. 15.* atque ob id forenses virtute Statutorum Collectis onerari posse,

ab eo multi ex Dd. autoritate valentibus dissentiunt, præsertim si ad illos par cum indigenis commodum non redundet, *Frantzkius lib. 2. Resolut. 20. num. 29. Sixtin. de Regalib. lib. 2. cap. 14. num. 70. Rosenthal. cap. 5. de feud. Conclus. 82. num. 4.* ubi notabiliter hujusmodi statuta ambitiosa non valere dicit, cui etiam *Klock. de contribut. cap. 13. sect. 1. num. 26.* subscribit. Quod aded à Dd. verum asseritur, ut etiam forenses ab illa contributione, quæ pro conservatione domuum ad evertendum spoliolum imponitur, exemptos esse affirmant, uti anno 1636. pronunciatum esse, *Richterius part. 2. Decis. 70. n. 51.* refert his verbis: Diemeil die Gemeinde sich um Salvaguardien bemühet / und dieselbe zur defension ihrer Häuser die anfallende Partheyen abzuweisen / die Plünderung und Abnahme der Pferde / des Viehes und anderer mobilia in Häusern angenommen worden / &c. So ist auch bey so bewandten Umständen offte erwehnte Gemeinde solche Aufflagen auff die Feld-Güter ohne Unterscheid zu machen / und von den jenigen / so bey ihnen weder Haus / noch Hoff / sondern nur etliche Aecker in ihrem Fluor gelegen haben / zu fodern nicht befugget &c. Sed quamvis regulariter forenses ab intributionibus immunes esse, ipse ex his argumentis colligo, motus insuper, quod bonorum sive mobilium, sive immobilium possessio in collectantis territorio subditum minimè efficiat, *arg. l. 17. §. 5. & 13. ff. ad municipal. nec personale subjectionis juramentum, seu homagii, tanquam infallibile subjectionis indicium, Mascard. de probat. conclus. 946. num. 19. Thom. Michael de Jurisdic. conclus. 57. præstent, Herman. Vultej. de feud. cap. 6. num. 5. Bruning. de var. Universit. spec. conclus. 34.* attamen quia minùs justum non modò est, verùm etiam universæ Reipubl. nocivum, bona transferendo in forenses
alios

alios onerare, vel debitis Rempubl. præfidiis exuere, *arg. Novell. 38. in præfat.* Cui avertendo incommodo varii varia excogitârunt remedia, quæ videre licet apud *Mynsing. Respons. 64. num. 5. Decis. 7. Paul. de Castro in l. 8. num. 5. ff. de legat. 1. Surd. Consil. 276. num. 6. Decian. Consil. 33.* eos omninò rectè ad illas adstringi Collectas judico, quarum causa omnibus communis, quæque totius provinciæ communis defensionis, aut utilitatis gratiâ imponuntur, veluti pro reparatione pontium, viarum publicarum, mœniumque tam castri, quàm civitatis, ubi forenses ædes atque facultates suas habent, atque hinc communi emolumento perfruuntur, *Henric. Bozer. de Regalib. cap. 3. num. 231. Bruning. dict. tract. conclus. 23.* multò magis verò pro tuitione totius territorii, ejusque avertendis imminentibus periculis, & ipsâ propulsandâ hostili invasione, *Rosenthal de feud. cap. 5. conclus. 81. num. 2. & 3.* Non enim ferendum est, ut, qui lucrum amplecti velit, onus recuset, sine quo prius consequi nequit, *l. un. C. de caduc. tollend.* cùm secundum naturam sit, ut, quem comitentur commoda, hunc quoque sequantur incommoda, *l. secundum naturam. ff. de R. J.*

XXXII.

Sicuti autem de forensibus, num collectari queant, ambigua hæctenus fuit disceptatio, ita non minor est de Clericis, hos utut Sacrorum ministerio addictos, nihilominus tamen veros esse cives probat *Soto 4. distinct. 25. quæst. 2. num. 2. & Molina t. 2. disput. 32. in fin.* partes Reipubl. vocat, quibus sit idem Rex & Rector cum Laicis, juxta illud, *Ecclesia est pars Reipubl. & Religio debet esse in Republica non contra;* Unde porrò pro negativa sententia sic inferunt, quòd si sunt partes, ut ipse confitetur *Bellarminus lib. 2. de Cleric. cap. 28.*

§ 35. oportet quoque, ut legibus obediant, & fidem dent Reipubl. quia non decet, ut membra à capite discrepent, nec contraria gerant, *c. celebritatem. 22. dist. 3. de consecrat.* § Gregorius epist. lib. 2. epist. 65. quare quoad munera præsertim patrimonialia, quatenus bona secularia in provinciis sita concernunt, ut domus, agros, prædia tam allodialia, quam feudalia, antea in catastro descripta & oneribus obnoxia, nunc à Clericis coempta, vel ex hæreditate Laicorum acquisita, maxime si sint ordinaria, Clericos præstare obligatos esse tradunt, quia horum respectu sint subditi & partes Reipubl. nec propterea tributo se eximere possint, *c. si tributa. c. magnum 11. q. 1. c. tributum 23. q. 8. Ludovic. Molin. tract. 2. de just. & jur. disput. 31. conclus. 6.* quando res semper cum suo onere transeat, *l. 20. §. 1. ff. de aqv. rer. dom.* imò onera hæc naturâ suâ prædiis inhæreant, hæc verò in territoriis existentia tacite pro collectis & tributis sint hypothecata, *l. 7. ff. de publ. & vectig.* in tantum, ut ad ea etiam res Principis teneantur, *l. 4. C. de privileg. dom. aug.* absurdum autem esset, cum horum bonorum respectu pro Laicis meritò habeantur, & pro membris Reipubl. eos collectis & tributis eximere, imò magis absurdum, pro membro Reipubl. se venditare in favorabilibus, in iis autem, quæ ad conservandam Rempubl. contribui debent, extranei locum velle subire, *Sebast. Medic. tract. de LL. & Statut. part. 4. quest. 6. num. 5.* Cum legibus ex adverso ita constitutum, ut, qui lucrum amplectitur onus etiam subire non recuset, *l. un. §. pro secundo. de Caduc. tollend. l. fin. §. sed cum. C. de furt.* nec à debitis muneribus quisquam propterea excusetur, per *l. nullus. C. de decur. lib. 10. l. placet. C. de SS. Eccles.* nedum æquum, ut aliorum gravamine tributorum

rum Respubl. lxdatur, *l. id ab una quoque. 12. C. de annon.*
& tribut. lib. 10. tandem, quod jure novissimo per
Recessus imperii de anno 1594. 98. & 1603. constitu-
tum, quod Clerici ad collationem obligentur, *Thomat.*
de Collect. §. ne scienter. num. 8. Waremund. ab Ehrenb. de
Subject. reg. & oner. subd. cap. 12. num. 2. tum quod varia-
rum provinciarum consuetudo huic sententiæ suffra-
getur, quemadmodum in Saxoniam Serenissimus Elector
Senatui & Præfecto in Weiffensee d. 11. Martii Ann. 1633.
in hanc faciem responderit: Wir haben Ewer des Raths
abermahliges unterthänigstes suppliciren wegen verwe-
gerter Abstattung des Soldaten-Geldes / und Leistung an-
derer unbeweglichen Güter / welche den Pfarrherren eigen-
thümlich zustehen / verlesen hören / und du der Schösser hast
solches mit mehren aus der Einlage zu vernehmen: Begeh-
ren darauff hiemit gnädigst / Ihr wollet Beklagte dahin be-
scheiden / daß sie sich dießfals unserer Kirchen-Ordnung ge-
mäß bezeigen / und von ihren eigenen Häusern so wol / als an-
deren liegenden Gütern die gewöhnliche Dienste und An-
lagen gleich andern unverwegerlich bringen und abstaten sol-
len / daran geschiehet unsere gefällige Meynung. *Carpzov.*
Jurisprud. Consistor. lib. 2. tit. 19. defin. 311. num. 3. 4. & 5.
Paul. Christ. U. 5. decis. Belg. 19. num. 8. Henning. Arnif. de
subject. & exempt. Clericor. cap. 4. per tot. Verum utut
hæc sunt pro Negativa sententia militantium non sper-
nenda argumenta, alii tamen ex adverso, inter quos est
Klockius de contribut. cap. 12. & Magnific. B. Dn. Mevius di-
spat. de Contribut. th. 19. in mitiorem pro Clero senten-
tiam procumbentes, eos ab omnibus muneribus tam pa-
trimonialibus, quàm personalibus, tam ordinariis, quàm
extraordinariis absolvunt, excepto casu extremæ neces-
situdinis, aut si directò tam de utilitate Clericorum, quàm
Laico-

Laicorum agatur, moti his potissimum rationibus:
(1.) Quòd sub anathematis districtione prohibeantur omnes, ne Ecclesias & Viros Ecclesiasticos collectis sive exactionibus aggravent, *c. non minus. Sc. adversus. X. de immunit. Eccles.* (2.) Quòd Clerici à jurisdictione Laicorum sint exempti, *cap. 1. per tot. ii. quest. 1. cap. 1. Sc. tot. tit. de foro compet.* nec eorum statutis teneantur, *Auth. Cassa C. de SS. Eccles.* (3.) Quòd personæ Ecclesiasticæ iisdem gaudeant privilegiis, quibus Ecclesiæ, quas à tributis immunes esse, nemo non ignoret. (4.) Quòd Artaxerxes jusserit ministros templi liberos esse à Vectigalibus & tributis, *1. Esdr. cap. 7.* nec minus (5.) Josephus terras Sacerdotum Ægypti immunes reliquerit à quinta parte reddituum, quam alias omnis Ægyptus solvebat, *Genes. cap. 47.* (6.) Quòd Clerici honorandi potius sint, quàm onerandi, *c. Ecclesias. ib. quest. 7.* (7.) Quòd DEUS ipse, cum populum numerari jusserit, singulisque capitationem imponi, Levitas exempti, *Num. cap. 1. vers. 2. Sc. 47.* (8.) Quòd Fridericus Imperator Christianissimus æquum duxerit, generali immunitate Clericos gaudere & nullis exactionibus subesse, *in Auth. item nulla communitas. C. de SS. Eccles.* ubi sub pœna banni quicquam ab iis exigi prohibet, adeoque cum illa generaliter loquatur, generaliter ubique intelligi debeat, *arg. l. 8. ff. de publ. in rem act.* (9.) Quòd aliorum Regnorum supremi Præsules eandem munificentiam erga Ecclesiasticos exercuerint, & adhuc nonnunquam exercent. (10.) Quòd prædia vel bona contributioni obnoxia, quoties in personæ exemptæ dominium abeunt, desinant esse tributaria, & personæ immunitatem assumant, etiam sint registrata, *Guid. Papa Decis. 382. Sc. 384. n. 1.* eò quòd pars
favo-

favorabilis attrahat minùs favorabilem, & res dignior indigniorem, *c. 1. de consecrat. Eccles. in 6.*

XXIII.

Sunt certè ab utraque parte rationes & argumenta pragnantia, quàmnam ex his prævaleant, meum non est definire, relinquo Doctiori censuram, intereà constanter affirmo, ab oneribus personalibus & extraordinariis Clericos per omnia ob dignitatem & statum clericalem rectè eximi, per *l. placet 5. C. de SS. Eccles. l. sacrosancta 8. C. eod.* Quoad patrimonialia verò æquitatis rationem non minùs pro iisdem militare, quoniam eorum facultates plerisque in locis non adeò magnæ sunt, nec perpetuò penes illos permanent, quin potius post eorum fata sæpè ad hæredes Laicos transeunt, adeoque parum detrimenti inde capit Respubl. illudque ipsorum labore & vigilantia pro Ecclesiæ animabus effusè pensatur, adde *Magnif. Dn. Merivium dict. loc. lit. d.* tandem quoad casus extremæ necessitatis, haud facilè eximi, nisi beneficentia Principum aut provinciarum consuetudo aliud quippiam introduxerit. Atque hinc ob plurima bona immobilia & amplissimos redditus Prælati, Canonici & alii Clerici collectari cœperunt, I. ad subsidium contra Turcam, per Recessus imperii de anno 1495. 1512. 1542. 1544. 1557. 1566. 1576. 1582. 1594. 1603. & seqq. & quidem ab Episcopis, §. Damit auch solcher &c. 69. ibi, Doch sollen die Geistliche in den Reichs-Städten / da die Erz-Bischöffliche und Bischöffliche Stifft seyn / und die Erz-Bischöffe und Bischöffe und die Stadt nicht zusammen in einen Kreis gehörig / nicht in die Stadt / sondern in die Hülffe und Kreis / dazu ihr Bischoff hingehörig / gezogen und angeschlagen / und also die Geistliche der Enden / wo ihre

G

geist-

geistliche Obrigkeit allein bezeuget und gesteuert werden / X.
X. de anno 1542. zu Speyr. II. Quando utilitas & de-
fensio provinciae, in qua Clerus bona possidet, ita po-
stulat, non tamen nisi de bonis ibi sitis, *Cacheran. Decis.*
Pedemont. 68. num. 17. modò ipsa necessitas & periculum
subsit, & debitè fuerint requisiti, *cap. adversus. C. non*
minus. X. de immunit. Eccles. III. Pro viarum, fontium,
pontium, aggerum, fossarum, murorum &c. refe-
ctionibus, pro lite termini, pastuum & similium, quæ
in commune bonum conferuntur, *l. 7. C. de SS. Eccles.*
l. fin. C. de quib. munerib. nem. se excus. lic. l. absit. C. de
privil. dom. august. Et ne hisce quidem in casibus Cle-
ricos unquam collectandos, sed ad extremam usque ne-
cessitatem, minimè tamen in eorum odium, ut quan-
doque evenire assolet, fingendam, sed ipsa evidenti ve-
ritate nitentem, usque dum cœtus politicus ipse sibi in
sufferendis Republicæ oneribus sufficit, excusandos es-
se, prout pii Principes ac Magistratus illud meritò ob-
servare sueverunt, religiosâ mente pensitantes, melius
esse, ac publico utilius, CHRISTI in his terris Mini-
stros, nec non alias personas Ecclesiasticas in oneribus
& exactionibus publicis sublevare, vel penitus præteri-
re, quàm contemtâ religione, aut contemto ordine Ec-
clesiastico salutem publicam modicè quærere, *Dn. Me-*
vius dict. disputat. thes. 19. præsertim cum Clerici maxi-
ma divini cultus ministeria perficientes cum cæteris Ec-
clesiasticis rebus communibus plurimum proficiant, mo-
nente *Constantino in Epist. ad Anilium. Euseb. lib. 10.*
Histor. Eccles. cap. 7. Videatur *Dn. D. Bartholdi Krake-*
vitz p. m. Generalis quondam in Pomerania Superinten-
dentis, Christliches Bedencken / warum die löbliche Obrig-
keit der Diener der Kirchen Gottes, ausser unvermeidlicher
Noth

Noth mit Steuern und Anlagen zu übersehen / impress.
Gryphiswald. Anno 1627.

XXXIV.

Clericorum nomine cum etiam Academicarum
Professores veniant, *Tiraquell. de privileg. pia causa.*
vers. item relictum. Horat. Luca. de privil. Scholar. p.
2. in pr. non inconvenienter de his proximè quæritur,
num iidem quoque omnimodâ immunitate gaudeant?
Id quod non modò de ipsis Professoribus, verùm etiam
de eorum viduis, liberis ac ministris simpliciter affir-
mamus, & quidem, quantum ipsorum Professorum per-
sonas spectat, quis de his dubitet? quando Constanti-
nus Imperator Professores unâ cum rebus suis, quas
in civitate possident, ab omni functione & ab omni-
bus muneribus vel civilibus, vel publicis, etiam patri-
monialibus immunes esse voluit *in l. 6. C. de Profess.*
& Medic. dum autem dicunt omnibus, nihil excludunt,
quippe geminatio multum operatur, & enixam dispo-
nentis voluntatem innuit, ut amplius contra *Thoming.*
Decis. 55. num. 10. & Heig. quest. 17. num. 18. ostendit *An-*
ton. Perez. in Cod. d. t. num. 4. Quod eò usque à Dd.
rectè extenditur, ut ne quidem in casu extremæ neces-
situdinis bellicæ patriæ imminentis ad contributiones ad-
stringantur, nisi prorsus reliquorum Laicorum defici-
ant facultates, *l. 2. C. qui etat. vel profess. se excus. Perez.*
d. l. num. 8. & ad tit. Cod. qui munerib. imò rectè extra
domos Academicas, etiam ad provinciales, ubi, ubi
illæ positæ sunt, modò actu ab ipsis inhabitentur, tum
bona postmodum quæsitæ extenditur, per *l. 11. C. de Pro-*
fess. & Medic. ob id, quod persona privilegiata, si ab
omnibus oneribus immunis, bona postmodum quæsitæ etsi
olim provincialia, ad personæ suæ concessique immunitatis

privilegii naturam revocet, nec non immunitas personæ concessa comprehendat tam bona præsentia, quàm futura, *Alexand. Consf. 93. cas. 3. lib. 2. Jason. Consf. 25. lib. 3. Paris. Consf. 68. num. 9. lib. 1. Menoch. Consf. 70. lib. 1. num. 2. Ruin. Consf. 217. num. 17. Vol. 1.* Quod autem viduas eorum attinet, ratio in aperto est, quia sunt imago viri prædefuncti, & quamdiu in viduitate subsistunt, perinde habentur, ac si adhuc in illo cum ipsis viverent matrimonio, *l. fin. C. de bon. mat. Luc. de pen. in l. 3. C. de privilegi. Schol. unde meritò eorum privilegiis fruuntur, l. 2. §. fin. C. de Episcop. & Cleric. d. l. 6. l. ult. circa fin. C. de Profess. & Med.* Quoad liberos tandem, quia una cum patribus persona censentur, *l. ult. C. de impub. & aliis substit. & hinc æquale cum parentibus privilegium fortiuntur, l. ult. C. de fabricens. l. fin. C. de præpos. agent. in reb.* ad ultimum quoad famulos & ministros, quoniam privilegia & immunitates ad personas accessorias, sine quibus exerceri nequeunt, rectè extenduntur, *l. 2. C. de Episc. & Cler. Enenkel de privil. Jctorum lib. 2. cap. 4. num. 100. & de privileg. milit. lib. 1. cap. 9. num. 37. Matth. Stephan. de Jurisdic. lib. 2. part. 2. cap. 6. num. 4.* Sed utrum idem juris sit in Universitatis tabellionibus, seu Notariis, Pedellis, Typographis, Bibliopolis & Librariis, vetus est disputatio: Rectè judicant, qui has personas, modò tamen Academiae juramento sint obligatæ, Constitutionis, *Auth. Habita. C. ne fil. pro patre.* & per consequens omnium immunitatum participes faciunt, quoniam prout horum operâ Professores & Studiosi crebrò utuntur, ita rectè inter eorum personas accessorias numerantur, è quo iisdem propterea immunitatibus perfruuntur, dum privilegia ad personas accessorias, sine quibus exerceri nequeunt, uti dictum, continuò exten-

tenduntur, c. cui licet. 53. ubi Dyn. de Regul. jur. in 6to l. in omnibus causis. ff. eod. l. 2. de Jurisdic. Rebuff. privil. 165. Quemadmodum privilegium pauperibus datum ad illorum ministros pertinet, Oldrad. Cons. 11. & prærogativa militum etiam ad eorum familiares porrigitur, Cyn. in l. 1. ff. de jur. militar. adde Rebuff. privil. 166. n. 4. Menoch. de arbitr. jud. quest. cas. 376. n. 8. & 9. lib. 2. Cent. 4.

XXXV.

Quid de Nobilibus dicendum, post superiora evolvere non disconducit: Etsi autem magna est Nobilium eminentia, eò quod Nobilitas divino non magis, quàm profano jure multùm commendetur & honori ducatur, latius deducente Tiraquello de Nobilitate cap. 21. num. 1. Unde Nobiles præ cæteris ad publicos honores Magistratus & dignitates in Republ. assumi experientia docet, eosque à tutelâ tanquam munere publico excusari, legibus Romanis cautum, l. à muneribus. ff. de vacat. muner. l. non tantum. §. Iliensibus. ff. de Excusat. tutor. Tiraquell. d. l. cap. 37. num. 16. & 17. atque ex hoc immunitatem quoque ab omnibus oneribus promerere videntur, sicuti plerique in Germania, Gallia & aliis provinciis ex particulari concessione Principum & introductâ consuetudine à Collectis exempti & liberi visuntur, Ægid. Thomat. de Collect. §. exactio à princ. ad num. 17. Frider. Mindan. de Mand. lib. 2. cap. 46. num. 14. Petr. Heig. p. 3. quest. 18. n. 22. modò nobiliter vivant, & nullam mercaturam exercent, d. Thomat. in §. Nobilitas. n. 2. Guid. Pap. Decis. 196. & 391. quod etiam ad eorum uxores & viduas se extendit, Mansver. in sua prax. tit. de Tall. num. 9. utpote quæ radiis maritorum corruscant, per l. fœminæ. ff. de Senat. Attamen cùm illud in his speciale sit ob concessum privilegium, quod tamen æquè de

provincialibus tantum, non imperialibus intelligen-
dum, unde statim partialem saltim exemptionem ar-
guit, insuper etiam sola Nobilitas vacationem per se
haud tribuit, *Thomat. de Collect. §. exactis. n. 1. cum
multis seqq. Rosenthal. de feud. cap. 8. conclus. 51. Chop-
pin. de dominio lib. 1. cap. 14. num. 9. Tiraquell. d. l. de
Nobilit. cap. 20. n. 165.* Quamobrem in Anglia, Hispania
& Germania regulariter ratione tributorum nulla immu-
nitate donantur, *Bodin. lib. 1. de Republ. cap. 6. p. m. 72. Lu-
dovic. Molin. de primogen. Hispan. lib. 1. cap. 19. num. 44. Mo-
destin. Pistor. Cons. 4. num. 1.* Hinc tutius est asserere:
Nobiles regulariter ab onere Collectarum neutiquam
immunes esse, quæ assertio adeò strictam interpretatio-
nem accipit, ut etiam is, qui de comitatu quodam sub
clausula frey geruhelich ohne Steuer investitus, licet exem-
tus à præstatione Collectarum provincialium, non tamen
immunis sit ab onere Collectarum imperialium, *Modest.
Pistor. Cons. 4. num. 6. & seqq. v. 1.* Quia harum remissio
in totius imperii præjudicium vergit, atque ideo Cæsar
ipse non potest alicui ex plenitudine potestatis ab his Col-
lectis immunitatem concedere, quippe in communi
periculo non fas est aliquem eximi, *Gail. 2. Observ. 56.
num. 1.* sed omnes in commune utilitatibus publicis
obedire, & subvectionem sine dignitatis privilegio ce-
lebrare tenentur, per *l. 1. C. de navib. non excus. lib. 11.* dum
jura Regia non solum pro sustentatione Regis, sed
ad onera quoque supportanda destinata sunt. Unde
nec libera Nobilitas Franconiæ, die freye Ritterschafft/
welche ohne Mittel der Kayserslichen Majestät und dem
Reiche unterworffen / ab ejusmodi Collectis, inter quas
maximè convenit numerare subsidium contra Turcam,
exempta, §. Demnach 58. N. N. de anno 1542. zu Speyr/
§. Wie=

§. Wiewol nun Chur-Fürsten *ic. ibi*, Sie seyn *exemt*, oder nicht *exemt*, gefreyet/ oder nicht gefreyet. 95. *de anno 48.* Quod porro usque adeo verum, ut etiam ipse Imperator de bonis & ditionibus suis, quas tanquam Princeps imperii possidet, contribuere teneatur, *l. per rem privatam. C. de privileg. dom. august. Toming. Decis. 55. num. 21.* Novenstrunck *de Contrib. num. 95.* Acquiesco propterea jure merito in superiori negativa sententia, quam in tantum Dd. & Publicistæ hactenus assensu exceperunt, ut ne quidem consuetudine, aut præscriptione Nobiles in hac causa se tueri posse affirmant, quo minus pro feudali etiam prædio ad munera patrimonialia obstringantur, publicâ exigente necessitate sive belli, sive redemptionis personæ Principis, vel etiam Status ejusdem conservationis, vid. *Peregrin. de jur. fisc. lib. 6. tit. 8. num. 25. & seqq. Balb. de præscript. part. 2. principal. 9. num. 7. Natta Cons. 304. num. 9. & 10. lib. 2. Modest. Pistor. dict. Cons. 4. num. 24. & seq. lib. 1.*

XXXVI.

Visis hactenus personis ordinariè collectari solitis, visis etiam iis, quæ non nisi in casu extimæ necessitatis ad onera personalia & extraordinaria obligantur, aliàs per omnia his ipsis eximuntur, ordinis ratio postulat eas exponere, quæ non minus è concessionibus Principum vacationem, vel excusationem ab iisdem certâ ratione accipiunt: Inter has referuntur I. Doctores Legum & Licentiati etiamsi actu non legentes, advocando tamen utilem Reipubl. operam navantes, *l. 6. C. de Profess. & Medic. ibi, Doctores Legum. Roland. à Vall. Consil. 11. num. 21. vol. 2. & Consil. 66. num. 36. & 37. lib. 1. Natta Cons. 486. num. 1. lib. 3. non æquè Bullati; l. 7. C. de Profess. & Medic.* Ratio est de prioribus, quia dirimunt

munt ambigua fata caufarum, suæque defensionis viribus in rebus sæpè publicis ac privatis lapsa erigunt, fatigata reparant, nec minùs provident humano generi, quàm si præliis atque vulneribus patriam parentesque salvarent, *l. 14. C. de Advocat. divers. judic.* & Licentiaii propterea, quod eadem essentialia in his quoque desiderentur, adeoque quoad favorabilia pro Doctoribus æstimentur, *Rol. à Vall. d. l. num. 19.* sed posteriores Doctorum legitimè creatorum privilegiis nunquam perfruuntur, *Matth. Coler. de Process. Execut. p. 2. cap. 3. num. 135. Treutler. vol. 1. diff. 1. thes. 7. lit. A. ibique Bachov.* II. Principum Consilarii, etiam loco, non tamen è scelere moti, *l. 12. C. de dignit. l. fin. ubi Gloss. ff. de Decur.* horumque viduæ, eò quod curandis Principum negotiis non minus quàm communi totius Reipubl. bono assiduam curam & insomnes sæpè noctes impendant, *Guid. Pap. Decis. 377. & 379.* III. Consules, Syndici & Senatores civitatum, quia horum curâ atque operâ communis tranquillitas sustentatur, *l. 4. l. 14. C. de dignit. Mindan. de Mandat. lib. 2. cap. 45. num. 14. p. m. 315.* IV. Scholarum trivialium Magistri & Præceptores, quoniam verba *Auth. Habita. C. ne filius pro patre*, sunt generalia in verbis: *Omnibus Scholaribus*, & mox *ad loca, in quibus literarum exercentur studia*, tum quia rationes, propter quas Imperator privilegia Studiosis indulfit, omnibus Scholariibus sunt communes, *arg. l. illud. ff. ad L. Aquil. l. adigere. ff. de jur. Patron.* V. Vasalli, tam nobiles, quàm ignobiles quoad bona feudalia, *Mynsing. resp. 1. num. 28. & 40. decad. 15. Heig. p. 1. quest. 18. num. 17. & seqq. Knich. de pact. vestit. p. 2. cap. 5. num. 26. Cotbman. Cons. 11. num. 32. vol. 1.* tum quia ex feudis præstant servitia, ideoque duplici onere non gravandi, *l. 4. in fin. ff. ad L. Rhod. de jact.*

jacl. l. Titia. 32. §. 2. ff. de Legat. 2. tum quia ratione sub-
jectionis solvuntur tributa, quæ non est ex Vafallagio,
Clem. Pastoralis de sentent. & de re judic. Wesenb. Conf.
1. num. 57. tum maximè, quod nulli bono in investitu-
rarum pactiõibus determinarentur servitia, si in aliis
causis libera seniori, vel Domino feudi interim remane-
ret facultas onera imponendi, *Gloss. in cap. 1. §. ult. de*
capitat. qui curialib. vend. arg. l. cum Prætor de Judic.
Jacob. de S. Georg. in verb. dicti Vafalli promissa debita
servitia. num. 28. Et quamvis non desint, qui putent,
utique feudorum Dominis permitti, Vafallis suis certis
in causis Collectam imponere, sicuti etiam ipsis Vafallis
indulgeatur à subditis suis iisdem in casibus rursus ali-
quid exigere, puta, vel pro exercitu Imperatoris, vel
transitu, pro elocatione filiarum, filiove in militiam mitten-
do, aut liberando Domino, vel acquisitione novi terri-
toris, aut alicujus partis, *Boer. Decis. 126. & seq. Eujac.*
in usib. feud. lib. 2. tit. 7. p. 133. Mynsing. Centur. 5. Observ.
21. Jul. Clar. Recept. sentent. §. feudum. quest. 29. Mensch.
de arbitr. jud. quest. lib. 2. Cas. 181. tantum tamen abest,
ut suffragium mereantur, quando ne literam quidem
pro hac sententia scriptam è jure feudali afferre queant,
quod verò consuetudine quibusdam in Locis circa hu-
jusmodi collationes introductum, non ad juris scripti
necessitatem trahendum, aut pro jure communi fe-
udali venditandum, quare potius contra hos tenendum,
Dominos inferiores, ne in præfatis quidem causis posse sub-
ditos, aut vafallos suos collectare, nisi è consue-
tudine, vel præscriptione jus illud acquisiverint, *Thoma t. 4. de Col-*
lect. §. ne scienter. n. 2. & seqq. p. 345. Ferdina. nd. V. usqu.
Controvers. illustr. lib. 1. cap. 7. n. 3. multoque magis di-
cendum, Vafallus ad extraordinariam collationem præ-
standam.

H

standam à Domino suo urgeri non posse, in tantum, ut Collectæ ita indebitè solutæ, neque earum præstatio posteris præjudicium inferat, *Innocent. in c. bonæ de postul. Pralat. Vasqu. Controv. Illustr. lib. 2. cap. 83. num. 27. Schrad. de feud. part. 10. sect. 4. num. 114. & seq.* Unde jam generalis infertur Regula: Principem vel Dominum superiorem regulariter nunquam posse à Nobilibus suis, aut Vasallis ad servitia ordinaria obligatis extraordinariam collationem exigere, quia dum ad servitia ordinaria tenentur, iniquum est, eos ad pecuniarias quoque intributiones adigi, id quod duplicatum involvit onus, à quo in argumento publicorum munerum sedulò cavendum, *l. honorem. ubi Gloss. de munerib. & honorib.* VI. Demùm Emphyteutæ in bonis à Principe in Emphyteusim datis, ratione quorum nulla unquam fordida munera vel extraordinaria agnoscunt, etiamsi ea cæteris indicantur, non enim sunt in Pari conditione, cum plus quàm cæteri canonis titulo inferant, *l. 10. C. de excusat. muner.* Nec interest, utrum ad tempus titulo conductionis, vel in perpetuum ex liberalitate Principis fundi patrimoniales ab iis teneantur, nam utrovis modo nihil extraordinem, vel pretii nomine conferre coguntur, *l. 15. C. eodem.*

XXXVII.

Prout autem hæc immunitas enarratis personis à personalibus & extraordinariis Collectis allegatis ex causis propitio jure conceditur, ita tamen non est perpetua, aut in Casibus necessitatis publicæque utilitas sufficiens: Ab illis enim, quæ publicæ utilitatis, aut necessitatis causâ imponuntur, nemo horum est immunis, per *text. in l. 10. C. de annon. & tribut. l. un. C. ut nemin. lic. in empt. spec. se excusare. l. 21. C. de Decur. l. 2. §. 6. & seq. C. de munerib.*

nerib. patrim. l. un. C. de vacat. publ. mun. Ægid. Thomat.
dict. tract. §. exactis. n. 22. pag. 312. & seq. Rosenthal. de
Feud. cap. 5. axiom. 74. Atque hinc Clerici, Professores,
Legum Doctores, Principum Consilarii, Consules, Syn-
dici & Senatores unà cum Scholarum trivialium Præce-
ptoribus tempore summæ necessitatis, aut communis
utilitatis, solo tamen in Casu, quando Civium Laicorum
bona non sufficiunt, suum conferre tenentur, nihil enim
tam sacrum sanctumque est, quod non necessitati sub-
veniat? Faber in Cod. lib. 9. tit. 29. defm. 26. dum hæc
nulli Legi subest, l. 11. §. 1. ff. de munerib. & honorib. c. 4.
in fin. X. de Consuet. Sebast. Medic. de Cas. fort. p. 1. quest.
6. num. 1. Card. Tusch. pract. conclus. tom. 5. lit. N. con-
clus. 19. Quin potius Lex & jura necessitati cedunt, l. 5.
§. praterea generaliter & seq. ff. de nov. oper. nunciat. l.
21. C. de SS. Eccles. Hartmann. Pistor. lib. 2. quest. jur. 6.
num. 56. & seq. Sixtin. de Regal. lib. 2. cap. 7. num. 62.
Daniel. Moller. lib. 3. Semestr. cap. 44. num. 6. Jure tunc
Vasallus, si pro defensione provinciæ suæ Dominus non
auxiliario tantum, sed etiam stipendiario milite indigeat,
& non Cives tantum ipsi, sed & Vasalli in aciem prodire
coguntur, mediis aliis deficientibus, ad Collectam ali-
quam extraordinariam omninò obligatur, Thomat. d.
tract. §. exactis. num. 19. pag. 303. Roland. à Vall. Cons. 1.
num. 76. & seq. tit. 2. prout etiam in Casu, quando ad
propulsandam Tyranni Turcici invasionem vel copiæ
conscribuntur, vel publica indicitur Collecta, ad hæc
onera subeunda æque obstringitur, eò quòd à Collectis
imperii ob publicam necessitatem indictis nulli ordines
excusentur, Mynsing. lib. 4. Observ. 70. Uti etiam videre
est in Recessibus Imperii de anno 1495. princ. & de anno
1500. passim, tum anno 1542. §. Und nemlich sollen alle

&c. juncto §. Es sollen auch alle Chur-Fürsten &c. & im-
munitas utut ab omnibus oneribus ordinariis & extraor-
dinariis, solitis & insolitis concessa nunquam extendatur
ad onera ratione belli, vel alius publicæ necessitatis im-
posita, utpote de qua verisimiliter ab initio non cogita-
tum, *Andr. Gail. lib. 2. Observ. 52. num. 26. Bursat. Conf.*
16. num. 22. & seq. Lib. 1. & Conf. 142. num. 5. & seq. Conf.
161. Tandem non minùs Emphyteuta ad Collectas pu-
blicæ utilitatis causa indictas tenetur, ut tradit *Job. Tilm.*
de Benign. in suis Camer. Observ. 34. licet illas vicissim à
canone pro rata fructuum deducere non prohibeatur,
Thomat. §. pauperes. n. 25. nisi fortè ob exiguitatem hu-
jusmodi deductio foret difficilior & parùm curanda, *arg.*
l. scio. ff. de restit. in integr. Menoch. de arbitr. judic. quest.
Cas. 562. n. 29. imò non minus ad itinera munienda obli-
gatur eo, quod, quicquid in Commune omnibus pro-
futurum sit, ab eo se jungi nequeat, *l. 1. C. de collat.*
fundor.

XXXIIX.

Post causas necessitatis, vel utilitatis publicæ, quæ
immunitatem plerisque regulariter aliàs concessam ad
tempus tollunt, aut suspendunt, dantur & aliæ perpetuæ,
propter quas nemo, quantumvis privilegio munitus, ex-
cusari potest, ut sunt I. munus comparationis, vel em-
ptionis frumenti, vini aliarumque specierum tempore
famis, belli, vel alterius publicæ necessitatis, *l. ult. C. de*
quib. munerib. vel prest. nemo &c. l. un. C. ut nemin. lic.
in empt. spec. II. Munus transvectionis specierum victu-
alium tempore expeditionis, quo exercitus Principis de
una provincia in aliam transit, ad quam omnes tam di-
vites, quàm pauperes vocantur, pro suæ possessionis ju-
gationisque proportionem, *l. 1. C. de quib. munerib. vel prest.*
nemin.

nemini quæ onera in juga & capita, quaternæ siliquæ de-
finiuntur, *C. Theodos. lib. 12. tit. 4.* atque hinc pensitatio,
vel jugatio vocantur nec minus à prædiis & fundis, de qui-
bus præstantur, frumentaria tributa. Nec est, quòd con-
querantur pauperes & infimi da onere isto sibi imposito,
quandoquidem id etiam subunt majores, quos non ex-
cusat dignitas, aut alia prerogativa, quæ à muneribus so-
let excusare, *l. 6. §. 4. ff. de munerib.* Quà de causa Im-
perator universos sine ullo privilegio coactari ad neces-
sitates Illyricanos constituit, *d. l. 1. C. de quib. muner. vel*
sistat. nem. lic. se excip. intelligit ad annonam, & alia,
quæ conferebantur militibus in Illyrico manentibus, juxta
l. 5. C. de annon. & trib. Hoc quod maximè æquitati
consentaneum: Cùm enim pacis tempore cives omnes
magna commoda sentiant, meritò ad pacem iterùm con-
sequendam belli tempore onera subterfugere non de-
beant, nec se possunt excusare, ubi agitur de salute omni-
um in uno capite conservanda. III. Angariæ, Paranga-
riæ & plaustra, quæ sunt operarum præstationes, quæ sub-
ditis propter repentinum aliquod negotium à Principe
vigore jurisdictionis territorialis indicuntur, & equis, ju-
mentis, plaustris & navibus absolvuntur, *da man der Da*
brigkeit mit Wagen/ Pferden und andern frohnen muß/
Balthas. de jure oper. rustic. cap. 3. Nam cùm Princeps
imminente belli periculo, ut hostes expellat, iter arripit,
vel cum exercitu proficiscitur, omnes subditi solita mini-
steria illi debent exhibere, *l. 2. C. eod.* Cavendum autem
est circa hanc angariarum & parangariarum exactionem,
ut cum paterna moderatione instituat, quo subditis,
quantum fieri potest, parcatur, per *Cap. cum Apostolus. 6.*
vers. prohibemus. Cap. prohibemus. X. de Censib. Knipschild.
de Civit. Imperial. lib. 6. cap. 3. n. 13. Quòd si enim im-

XIXXX

H 3

modicè

modicè ac pro lubitu indicuntur, subditi de scævitia Do-
minorum probabiliter docentes in Camera Imperiali
mandata sine clausula impetrare & obtinere possunt. Imò
operæ indeterminatæ ad æquitatem ibidem reduci ac de-
terminari solent. *arg. l. f. C. quemadm. Civil. muner. l. f.*
C. de alluv. l. pen. §. fin. ff. de oper. libert. Gail. lib. 1. Observ.
17. Mynsing. §. Observ. 8. Klock. d. l. cap. 2. num. 15. IV.
Extractio murorum vel pontium civitatis, ad quam uni-
versi cives sive proprias, sive conductas ædes inhabitent,
continuo sum conferre sunt abstricti, per *C. 2. X. de im-*
munit. Eccles. cessante omni excusatione ac cuncta digni-
tate, l. ult. C. d. t. eò quòd sit causa publica, & utilis o-
mnibus, à qua nemo se potest excusare, nec contra eam
allegare privilegium aut speciale rescriptum, usque adeò,
ut etiamsi tale Princeps Laico concessisset, tamen eò ni-
hilo secius cogi posset, quia præsumitur extortum, & ad
importunitatem supplicantis à Principe concessum, quod
tendit in disipationem Reipublicæ, cui omnes tenemur
succurrere, *arg. l. in fraudem. C. de annon. & tribut. lib. 10.*
Quamobrem etiam, quæ causam & utilitatem publicam
concernunt, omnia privilegia quocunque titulo conces-
sa cessare faciunt, utpote pro cuius salute statuta & leges
transgredi licet, *Nicol. Festaf. de Collect. p. 2. cap. 1. n. 27.*
p. 4. c. 7. n. 54. imò pacta & transactiones, §. *Nachdem*
num. 9. §. Demnach sollen &c. 11. R. A. de Anno 1594.
Num verò Clerici per conventiones, præscriptionem ac
privilegium, aut speciale rescriptum ab hisce oneribus re-
fectionis fontium, portarum & viarum eximi possint,
non inconvenienter quæritur? ubi affirmativam cum
Magnif. Dn. B. Mevio *part. 6. Decis. 127. num. 3.* meri-
tò amplector, sicut & usus multorum locorum id de-
monstrat.

Postquam è Superioribus patet, nonnullis in Repu-
blica à plerisque oneribus immunitatem concedi, & hinc
utique in reliquos cives onerum publicorum aggravatio,
atque ex hac magna iterum animorum dissensio redun-
dat, vel, si exemptorum tributi portionem Princeps in se
transfert, publici ararii imminutio ex hoc resultat, non
facile Princeps præsertim quoad extraordinarias Colle-
ctas ulli alicui immunitatem concedat, nec uni tantum
Reipublicæ parti, sed toti corpori aequaliter studeat, be-
neficium enim quibusdam datum plebis est injuria, per
l. omnes. C. Theodos. de Lustr. collat. Quare in publicum
utilius, ut omnes subditi aequaliter pro facultatibus suis &
conditione munera Reipublicæ subeant, præsertim dum
conducit, à Legum observatione neminem eximi, utque
omnes uno spiritu regantur & ducantur. Unde nunquam
nisi ex veris & probatis causis immunitatem concedat,
sive perpetuam, sive temporale, hæc tantem tamdiu du-
rat, quamdiu causa, ob quam concessio facta est, existit,
l. i. C. de Professor. & Medic. Illa etiam à muneribus pa-
trimonialibus excusat, si nominatim id Princeps in sua
concessione expresserit, *l. ii. ff. de vacat. muner.* Sed ut-
rum Princeps alicui ob bene merita, vel aliam justam
causam in præjudicium tertii & contra Universitatem con-
cedere valeat, de eo in diversa abeunt Dd. sententiarum
divortia, Affirmativam in præsens tueri placet peregrina, quæ
prolixioribus afferunt, *Cravett. Consil. 135. num. 41. & 42. &*
Curt. Sen. Consil. 66. Richter. part. 1. Consil. 21. num. 27. &
Consil. 23. per tot. de eo tamen Principe tantum, qui
imperii jura exercet, & in suo territorio iisdem utitur
eminentiis, quibus Imperator in toto imperio, *Boer. De el-
cis. 213. num. 4. Rosenthal. de feud. cap. 5. Conclus. 85.*

num. 2. Richter. dict. loc. Consil. 23. num. 15. § 47. Notum enim est, quod ob rationem civilem iustamque causam Princeps à plenitudine potestatis jus suum alteri auferre possit, Bald. & Angel. in l. 2. C. quadr. prescript. Cravett. dict. Consil. 135. num. 42. in verb. ex qua causa iusta potest Princeps. Richter. dict. loc. præcipue si apparet, Principem alteri voluisse gratiam facere, Decius Consil. 198. num. 7. Klock. de Contribut. cap. 16. num. 32. § 37. Atque hoc privilegium immunitatis, ob benè merito concessum, Princeps nunquam revocare potest, arg. h. ubi. C. de acquirend. possess. § eorum, que tradunt Decius Consil. 445. num. 22. Iraquell. in l. si unquam, num. 14. C. de renovand. donat. ne quidem è plenitudine potestatis principalis, Scheplitz. ad Consuetud. Brandenburg. part. 2. tit. 8. § 3. num. 2. per plures ibi allegatos. quoniam transeat in vim contractus, Scheplitz. ibid. Richter. part. 2. Consil. num. 30. multò minus ad bonum publicum, vel utilitatem tertii irritum reddi, aut everti, argumento eorum, que à contrario affert Cravetta dict. Consil. 135. num. 43. § 45. Verùm, an huiusmodi immunitatis privilegium simpliciter in aliquem collatum reale vel personale immunitatem involvat, quæstionis est, pro hujus resolutione multum conducit, causam concessæ immunitatis attendere, utrum ea principaliter personam ejusque merita, an bona afficiat, quod si personam, omninò personalis est, l. 3. C. de excusat. muner. at si verò, verba conferentis referantur ad rem, ut, quia bona illius, cui concessa est immunitas, jubentur esse exempta, realis rectè censetur, l. 4. § 3. ff. de censib. in dubio tamen magis est, ut pro personali accipiatur, & consequenter ad hæredes non transeat, Gail. lib. 2. Observ. 2. Hartman. lib. 2. Observ. 27. tit. de Censib.

Cognitis jam antè personis collectantibus & collectandis, nec non impositionum modis & causis, tum plerorumque exemptionibus, proximum erit videre, quomodo & jus collectandi amittatur: Collectandi autem jus ut plurimum temporis lapsu, cujus intervallo non fuit exercitum, seu præscriptione perimitur; Cum enim ipsa Superioritas præscribatur, *Dd. in c. non liceat. X. de præscript.* sequitur & census in signum Superioritatis dari solitum præscribi, ne fortius sit signum, quàm signatum, *Panorm. in c. ad audientiam. n. 18. X. d. t. Gail. de arrest. c. 7. num. 24. Dd. in l. competit. C. de præscript.* quod etiam indigitat. §. Wo aber innerhalb. 64. §. Und soll unser etc. 54. ibi. Ob einer des Reichs Anschlages befreuet / dawieder / wie in solchen Fällen recht ist / præscribiret / & §. Wann auch etc. 56. ibi. daß er je in Menschen Gedächtnuß etc. X. A. de anno 1548. Requiritur autem ad hanc præscriptionem I. tempus immemoriale, ut ex dicto Recessu apparet, quod vim habet constituti & consuetudinis, *l. 1. §. fin. de Aqu. plu. arcend. l. hoc jure. §. aqua ductus. ff. de aqu. quotid. & estiv.* imò tantum operatur, quantum expressa Imperatoris concessio, vel speciale privilegium, aut ipse Imperator, *c. 36. §. præterea. X. de V. S. l. 3. §. 4. ff. de aqu. quotid. Ifern. in c. un. in verb. flumina quæ sunt Regalia.* Sicuti etiam hujus lapsu Regalia acquiruntur, nec minori perduntur, §. wo aber innerhalb 103. X. A. de anno 1576. c. super quibusdam. dict. §. præterea X. de V. S. *Gail. lib. 1. Observat. 21. num. 15.* Ratio est, quia ex immemoriali tempore præsumitur consensus Imperatoris, ut aliâ probatione non sit opus, quæ vetustas tunc pro lege habetur, *l. 2. in pr. ff. de. aqu. & aqu. plu. arcend.* quæ omnem

sinistram præsumptionem excludit, plenissimamque parit securitatem, nullâ admiffâ de malâ fide aut titulo quæstione, *c. si diligenti. 17. X. de præscript.* supplet enim ejusmodi præscriptio omnem defectum, illudque, quod aliàs irritum aut invalidum est, firmat, corroborat & validum reddit, siquidem inducit præscriptionem juris & de jure *cap. 1. de præscript. in 6. in fin. etiamsi Nicol. Festas. cap. 4. n. 2. dict. tract. cursum tantum 40. annorum sufficere putet. II. Bona fides, quæ in omni præscriptione adesse debet, Mynsing. cent. 4. observ. 6. Gabriel in comm. opin. tit. de præscript. conclus. 1. num. 57. & seqq. III. Ut is, qui præscriptionem præterdit, ad solvendum interpellatus id recusarit, & ita cæteris præscriptionis requisitis concurrentibus postea legitimo tempore nihil præstiterit, Rosenthal. de feudis. cap. 5. conclus. 84. num. 2. & 3. Tum maximè omnis fraus & dolus debent abesse, & tunc soll er bey dem alten Herkommen gelassen / und darüber nicht beschweret werden / doch daß hierinn kein Gefehrde noch ungebührlicher Vorthail gesucht werde / §. über solches &c. 57. N. N. de anno 1548.*

XLI.

Ad ultimum, cùm parum proffit Collectas indicere, nisi etiam competat exigendi remedium seu actio, quâ peti queant, pauca de hac subjicere operæ pretium erit. Oritur autem inde actio & personalis & realis, *Castrens. in l. 2. n. 5. C. si sine cens. Thomat. §. retenta. num. 31. & seqq. l. 5. §. 1. & 2. ff. de cens.* Personalis ex pacto & consensu, placitando collectas, vel patiendo res describi, sive ad librum æstimi redigi, *l. 1. ff. de pact. Nic. Balb. in cons. post. 68. Decis. Cachéran. n. 23. Thomat. in pr. n. 10. & seqq. §. exposuimus. n. 35. §. ex actio. n. 37. & 50. vel*

vel subeundo incolatum & Domicilium, d. §. exactio.
n. 10. Realis ex re, cui Collecta indicta est, l. aufertur.
§. fiscus. ff. de jure fisci. l. 1. C. si prop. pub. pensit. l. 1. C.
in quib. caus. ping. tac. contrab. §. Also auch so der Nach-
steuer halber etc. 83. N. N. de anno 1594. Ex Collectis ve-
rò, quæ forensium bonis imponuntur, non nisi realis
actio nascitur, Gail. lib. 2. Observ. 52. n. 22. Thomat. §.
retenta. n. 31. §. videndum. n. 22. §. sanè. n. 16. quâ a-
gendo in rem & fructus possessor causativè ad solutio-
nem compellitur, Francisc. Lucan. de fisc. part. 3. n. 8.
In hisce, quoties fiscus agit, celerior est expeditio, &
executio promptior, Coler. de process. execut. p. 3. c. 2.
num. 42. Gail. lib. 1. observ. 20. per tot. & lib. 2. observ.
52. n. 2. & ad ipsius instantiam in Camera Imperiali de-
cernuntur mandata sine clausula sub boena banni, vel
privationis privilegiorum contra Dominum: Ad instan-
tiam verò Domini contra ejusmodi morosum in solutio-
ne Collectarum, vel subditum, decernuntur mandata
sub poena dupli, arg. l. fin. §. Divi. ff. de publ. & vectig.
Forster. in process. Camer. tit. 10. Bocer. de Collect. cap.
13. n. 9. Klock. de contrib. cap. 18. n. 129. Quod etiam in
Recessibus Imperii de anno 1566. 70. 76. 82. 94. consti-
tutum, & de novo confirmatum in ultimo de anno
1654. §. 10. Würde aber deme nicht nachgelebet &c. ibi,
so soll der Säumige nach vorhergegangenen extrajudicial
monitorio je und allewege / so offte sich solches begebe / in
ein Marck Goldes / oder wann sich sein Ungebühr höher
erstrecket / das duplum desselben zur Straffe verfallen
seyn / und darauff die Execution vorgenommen wer-
den.

Et

2K 1704

Et hæc de Collectarum materia admodum diffusa
differuisse sufficiant, cætera ex aliis, sive Politicis, sive
Jctis colligenda diligendi Lectori relinquimus, & ubi
gratias summo Numini egimus, quòd facultatem & otia
ad hoc clementer indulserit, lineam hîc figimus, beni-
gnum Lectorem rogantes, ut, si quid minus cum cura
explicatum invenerit, partim brevitati temporis, quâ
hæc in chartam conjecta, partim aliis negotiis adscribat,
conatumque magis, quàm elaborationis formam, sicubi
in ea erratum, aut non omnia palatui arrise-
rint, æqui bonique consulat.

DEO sit Laus & Gloria
in æternum.

1077

B. N. II, 117.
h. 26, 14.

DISPI

CO

CON
BUS

Reich

Decreto

Nobili

DN. FR
Jurispr. Doct.
Reg. Adfessoris

Pro summ

Philip
lo

GRYPHIS

ALIS

TIS

ONI-
RO-

ren/

Ordinis,

TRI,

DESII,
n. Consistor.
Spectabilis,

& Hono-

censis,

ri, 1681.

II R
1904

